

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. szeptember 29.
Közéleti, kulturális és életmódmagazin

Balkoni állapotok

**Gyönyörű kertek
a terézvárosi házak gangjain**

8

CSENDET KÉRÜNK!

Újragondolás előtt
az üzletek éjszakai
nyitvatartásának szabályai

6

BELÜL PILLANGÓ, KÍVÜL RINOCÉROSZ

Ónodi Eszter énekesi
ambíciókról és a színészlélekről

16

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családjogi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkertésszel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Györfly Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrássy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrássy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, vagy előzetes egyeztetés alapján. Tel.: 06 (30) 194-7994, jules.ovari@gmail.com
 Simonffy Márta	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 06 (1) 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrássy út 55.
1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélszolgálat felvilágosítást ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.
Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,
Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Óvári Gyula, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Molnár Gergely,
Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,
Bencsik Zoltán, dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi,
Konta Cintia Dóra, Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szász Károly, Varga Máté

Másképp hősök

Járvánnyal küzdő orvosok, bajba jutottakon segítő önkéntesek, mindennapi korlátokkal megbirkózó kerekesszékes emberek, tömegeket szórakoztató színészek, paralimpiai bajnokok – folytathatnánk a sort. Ők azok, akiket azzal, hogy lapunk élére emelünk, egyúttal hőssé is avatunk. Olyan dolgokat visznek véghez, amivel példát mutatnak, áttörnek maguk és a közöny korlátaikat, sokak életét teszik könnyebbé, vagy éppen művészetükkkel váltanak ki csodálatot belőlünk.

A terézvárosi gangokon kertészkedő, itt élő szomszédokra nehezen gondolnánk hőökként. A kis kertészkanál csak formájában hasonlíthat a sportsikereket hozó kajaklapáthoz, a tápoldat fecskendezése egy kis növénynek ad életet, egy világművet nem segíthet megfékezni, a 27 éves leander csak egy gangon léphet fel, nem a világot jelentő deszkákon.

Mégis fontosnak tartjuk megmutatni díjnyertes balkonkertészeinket. Hobbijukkal nem csak növényeknek adnak életet és nem csupán saját környezetüket, lakásukat teszik szebbé és komfortosabbá – szint visznek mások életébe, megtörik a belvárosi beton szürke világát, a buja növényzettel mások arcára is mosolyt csalnak, nem utolsósorban pedig figyelmeztetnek: a túlélés, a klímaváltozás elleni küzdelemben zöldre, növényekre, fákra van szükségünk. Köszönet jár nekik ezért!

Olvasóként pedig megcsodálhatjuk a szeptember közepén is zöldellő, virágba borult balkonokat és nem mellékesen életvidám, növényeikkel derűt sugárzó kertészeiket.

De ne csak csodáljuk őket, hanem aki érez minimális készletet, fogjon bele maga is balkonja, folyosórésze szépítésébe – jövőre legyen még nagyobb a verseny Terézváros legügyesebb balkonkertészei között!

Csepregi Botond

10

Kis zöld oázis a Rózsa utcában

Megnyitott a Rózsakert pihenőpark

12

Több mint polgárőr

Fiatal, sokoldalú és Terézváros rendjére ügyel

Fonákok és tenyeresek a Tegoszban

Paralimpikon pingpongosok „ütögettek” a nyugdíjasklubban

19

22

A mosoly a legfontosabb

Letisztult belső és különleges kávé a Hunyadi téren

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtei Orsolya,

Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **CÍMLAPPOTÓ:** Berecz Valter/Képszerkesztőség

SZERKESZTŐSÉG CÍME: 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt.

FELELŐS VEZETŐ: Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:**

06 (1) 342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

Terézváros

FOTÓ: BÉREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Lakossági fórum a Kerületi Építési Szabályozás részmodosításáról

Az Ó utca és a Nagymező utca sarkán – részben épültrekonstrukcióval – sorra kerülő szállodabővítéshez, valamint a Zichy Jenő és a Nagymező utcai közterületek állapotának javításához szükséges kerületi építési szabályozás módosításáról lakossági fórumot tartunk. Az önkormányzat várja a terézvárosiak véleményét a tervekről, és lehetőséget biztosít a felmerülő kérdések megvitatására. A lakossági fórumra október 6-án, szerdán 16 órakor kerül sor a polgármesteri hivatal földszinti tanácstermében (1067 Budapest, Eötvös u. 3.). Azok az érdeklődők, akik nem tudnak részt venni az eseményen, október 14-ig levélben is elküldhetik az elkészült dokumentációról szóló észrevételeiket, kérdéseiket a foepitesz@terezvaros.hu e-mail-címre vagy postán a polgármesteri hivatal címére.

Díjazták Terézváros kommunikációját

Négy Városmarketing Gyémánt Díjjal és egy Covid Marketing Különdíjjal ismerte el Terézváros kommunikációs tevékenységét a Magyar Marketing Szövetség. Terézváros új vezetése az elmúlt két évben nagy hangsúlyt fektetett arra, hogy az itt élők számára jól felismerhetően, egységes megjelenéssel és érthető formába öntve juttassa el üzeneteit a kerületben élőkhez. A megújult kommunikációnál az átláthatóság, a közpénzzel való hatékony gazdálkodás elsődleges az önkormányzat számára. A terézvárosiak már felfigyeltek erre az aktivitásra, és most komoly szakmai elismerés is érkezett. A járvány miatt bajba jutottakat segítő Terézváros melléd áll! program belső kommunikáció és tartalom kategóriában kapott díjat, valamint elnyerte a Covid Marketing Különdíjat is. A kerület új arculatát, valamint a zenészeket, filmeseket megcélzó Ez is Terézváros! videoklip-pályázatot a külső kommunikációs megoldások és tartalom kategóriában, a vendéglátókat segítő Terézvárosban eszem-iszom programot pedig a belső kommunikáció és tartalom kategóriában értékelte a szakmai zsűri.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Újabb utcákban lehetséges a kizárólagos lakossági parkolás

Augusztus végén indult el a kerületben – Budapesten elsőként – a kizárólagos lakossági parkolás rendszere. Ezt az jelenti, hogy a képviselő-testület által meghatározott helyeken este 6 és reggel 7 óra között kizárólag az érvényes lakossági parkolási engedéllyel rendelkezők állhatnak meg autóikkal. Így a munka után hazatérő terézvárosiaknak talán nem kell parkolóhelyet keresve bolyonganiuk esténként. Az új rendszer első üteme Belső-Terézvárost érinti, ahol 405 ilyen parkolót jelöltek ki, jövőre pedig már a kerület külső részén élők is élvezhetik ennek a megoldásnak az előnyeit. A kizárólagos lakossági parkolásra egyelőre táblák hívják fel a figyelmet, majd a két hónapos tesztidőszak után az aszfalton felfestéssel is jelzik az így használható helyeket. Szeptember elejéig 12 terézvárosi közterületen jelentek meg az új parkolási módra felhívó táblák, a hónap közepén pedig három újabb helyszínen tették ki a Budapest Közút Zrt. munkatársai a jelzéseket: Zichy Jenő utca (itt két szakaszon is), Nagymező utca, Paulay Ede utca.

„Megérdemled Spanyolországot”

Ismét Spanyolországé a főszerep a Hunyadi téren. Az érdeklődők július utolsó napján a Nemzetek fesztiválján kaptak ízelítőt az ország irodalmából, táncaiból, zenéjéből és gasztronómiájából, csodálhatták meg építészeti remekeit. Ezúttal egy 60 képből álló szabadtéri fotókiállítás Spanyolország lélegzetelállítóan szép tájait, épületeit vonultatja fel. A tárlat nemcsak azokhoz szól, akik egyelőre csak tervezgetik, hogy ellátogatnak a dél-európai országba, de azokhoz is, akik már néhány városát felfedezték és kedves emlékeket őriznek utazásukról. Az UNESCO világörökségi helyszíneinek listáján Spanyolország Európában a második, a világon a harmadik legtöbb megőrzendő értékkel büszkélkedő állam, negyvenkilenc kulturális és négy természeti kincssel. Felfedezésük, ha mindegyikre egyenként csupán egy napot szánunk, akkor is közel két hónapig tartana. Bár az idegenforgalom az egyik olyan ágazat, amely a legjobban megszenvedte a járványt és annak következményeit, az oltások és az európai oltási igazolvány bevezetése után újra lehetőségünk nyílik arra, hogy külföldre utazzunk, és más tájakat, kultúrákat, embereket ismerjünk meg. Addig is érdemes ellátogatni a Hunyadi térre és gyönyörködni azokban a csodákban, amelyeket Spanyolországban a természet, valamint az emberi kéz alkotott!

FOTÓ: BEREZ VÁLTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Ne öntse az olajat a lefolyóba!

A társasházak közössége egyszerűen hozzájuthat ahhoz a tartályhoz, amelyben a lakók összegyűjthetik a háztartásokban használt sütőolajat. A 240 literes gyűjtőhordót a szolgáltatást végző cég rendszeresen, a bejelentéstől számítva 1-2 napon belül cseréli, az elszállított olajból pedig bioüzemanyagot állít elő. Magyarországon a háztartásokban éves szinten több tízezer tonna sütőolajat használunk fel, és a szennyvíz tisztításakor komoly terhet jelent a csatornahálózatba került olaj eltávolítása. Nem szólván arról, hogy a csatorna falára lerakódó olaj a lakásokban és az utcai vezetékekben is dugulást okozhat. A szakemberek szerint egyetlen liternyi olaj, ha élő vízbe jut, egymillió liter vizet képes beszennyezni. Ez pedig veszélyt jelent a természetes vizekre, valamint az élővilágukra.

A társasházak használsütőolaj-gyűjtését – kérelem esetén – támogatja az önkormányzat. A Biofilter Zrt.-vel kötött megállapodás szerint a gyűjtődény egyszeri letéti díja nem a társasház terhel, megfizetését az önkormányzat vállalja. A közös képviselők a lapos.peter@terezvaros.hu e-mail-címen kérhetnek jelentkezési lapot, ugyanitt a szolgáltatással kapcsolatban felmerülő kérdéseikre is választ kapnak. Csatlakozzon az ön lakóháza is az önkormányzat programjához!

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Nyitott órák a szerkesztőségben

Minden héten hétfőn és csütörtökön várják a kerületi lakosokat a Tereztváros magazin szerkesztőségének tagjai. Hétfő délelőtt 11 és délután 2, csütörtökön pedig délután 1 és 5 között bárki elmondhatja ötleteit, javasolhat témákat, mondhat véleményt, illetve örülünk a terjesztéssel kapcsolatos meglátásoknak is. A szerkesztőség a Hunyadi téri csarnok Eötvös utcai bejárata mellett található. Az ajtó nyitva áll – mindenkit szeretettel várunk!

SZELEKTÍV GYŰJTÉS a Hunyadi téri vásárcsarnokban

A csarnok Szófia utcai bejáratánál használatolaj-gyűjtőt, üvegyűjtőt és komposztgyűjtőt találunk.

A komposztgyűjtőbe minden szombaton 7 és 13 óra között lehet elhelyezni a hulladékot, a többi gyűjtő a piac nyitvatartási idejében használható.

Köszönjük, hogy szelektíven gyűjtik a hulladékot, és vigyáznak ezzel környezetükre.

Tereztváros önkormányzata

Tereztváros

Csendet kérünk!

A járványidőszak bezárásai, a turisták elmaradása, majd az azt követő hónapok újraindult éjszakai élete változásokat hozott a szórakozóhelyekkel, a késői nyitvatartással kapcsolatos viszonyunkban. Két frakció kezdeményezte az este 10 utáni működés szabályainak újragondolását. Mint ismert, ezt a csendrendelet szabályozza, amely az érintett társasház tulajdonosainak hozzájárulásához köti az engedélyek kiadását. Megkérdeztük a képviselő-testület frakcióit a szabályok újragondolásáról, és kiderült, az éjszakai nyitvatartás mellett vannak még olyan kérdések, amelyekben közös gondolkodásra és változtatásra lehet szükség.

Csepregi Botond

„Széles körű egyeztetést javasunk a csendrendelettel, illetve minden olyan szabályozással kapcsolatban, amely a terézvárosiak, valamint az itt működő vállalkozások együttélését érintik. Célunk, hogy egy asztalhoz üljenek a terézvárosi lakosok, a civilek, a vendéglátósok és az önkormányzat képviselői. Szükség van egy online konzultációra is, olyanra, amelyet az Airbnb-szabályozás kapcsán már lefolytatott az önkormányzat” – mondta Kecskés Balázs, a

képviselő-testület DK-s frakcióvezetője annak kapcsán, hogy az MSZP-vel közösen az üzletek, szórakozóhelyek éjszakai nyitvatartását regulázó kerületi szabályozás – ahogy sokan ismerik, csendrendelet – módosítását, újragondolását kezdeményezték. A képviselő, aki az engedélyekről döntő pénzügyi és jogi bizottság elnöke is, úgy véli, a rendelet már régi, és az alkalmazása során kialakult gyakorlatot kellene szabályokba lefektetni annak érdekében, hogy az élni és élni hagyni alapelvek mentén világos mozgásterük legyen a vendéglátósoknak.

Keretrendszer szükséges

A jelenlegi nyilvántartás szerint 195 üzletnek van engedélye eltérő nyitvatartásra, a bizottsági elnök szerint azonban jelenleg egyszerűbbnek tűnik megszerezni az engedélyeket, mint azokat visszavonni. Példaként felhozta, hogy van olyan vendéglátóhely, amelynél másfél éve tart a működési engedély visszavonása, pedig az érintett társasház kezdeményezte azt. A vállalkozó azonban a bizottsági döntést minden lehetséges jogi fórumon megtámadta.

„A csendrendelet mellett olyan keretrendszerre is szükség van, mint amelyet Erzsébetvárosban is elfogadtak, mert nem csupán az éjszakai nyitvatartással, nemcsak a teraszok zajával lehetnek kifogások, hanem átfogóan kell szabályozni a vendéglátók működését. Olyan szabályokra van szükségünk, amelyek lefektetik többek között, hogy a vendéglátósoknak tisztán kell tartaniuk a helyiségeket előtti járdaszakaszt, takarítaniuk kell a cigi-

csikkeket és be kell engedniük az utcáról érkezőket a mellékhelyiségekbe. Ezekhez a szabályokhoz szankcióknak is társulniuk kell.”

Együtt gondolkodni

„Az eredeti szabályozást többször módosították, pontosították, de azóta eltelt 12 év. Ilyenkor óhatatlanul visszatekint az ember, mennyire vált be az elmélet a gyakorlatban, mennyire működik a hétköznapi életben. Látni kell, hogy folyamatosan érkeznek lakossági bejelentések és panaszok, amelyek jellemzően a belső-terézvárosi részen összpontosulnak. Önkormányzati képviselőként a 3. számú választókerületet képviselem, ahol hatványozottan jelentkezik ez a probléma, gyakorlatilag ez a bulinegyed határa. A veszélyhelyzet elmúltával megsokszorozódott azon vendéglátóhelyek kérelme is, akik este 10 után is nyitva szeretnének lenni – mondta Szilágyi Erika, az MSZP frakcióvezetője, aki szerint a pandémia után engedélyezett parkolóhelyi teraszok új helyzetet teremtettek. – Parázs viták övezik a mai napig, és a vélemények is megosztók a parkolósávba engedélyezett teraszok kapcsán. Még akkor is, ha ideiglenes jelleggel is kaptak lehetőséget és engedélyt.”

Példaként említette a szűk Paulay Ede utcát, ahol „az állandó építkezések mellett a gépkocsival való araszolás és parkolás tarkítja az utcaképet a parkolósávok teraszokkal. Itt, a körzetben élők nem igazán szeretik ezt, folyamatosan számonkérjük, hogy kinek, miért, meddig és mennyi teraszhely jár” – jelezte Szilágyi Erika. A frakcióvezető arra tett javaslatot, gondolják át, ki és hogyan engedélyezheti a vendéglátóhely éjszakai üzemelését, valamint a parkolósávba engedélyezett teraszok működését. „A DK frakcióvezetőjével együtt meggyőződésünk, hogy helyi ügyekben ki kell kérni a helyi közösség véleményét, velük együtt kell döntenünk.”

Bunkósbot helyett

„Valóban látszik igény a változtatásra: a pandémia utáni újrainduló vendéglátás, a helyi vállalkozásokat segítő parkolóhelyi teraszok engedélyezése váltott ki reakciókat, hozott fel új konfliktusokat. Terézvárosban szerencsére a klasszikus bulinegyed már rég megszűnt. Nem vagyunk Erzsébetváros, és a legtöbb helyre – kávézókra, éttermekre, csendesebb sörözőkre – egyáltalán nincs panasz. A legnagyobb gondot, a szórakozóhelyekhez kapcsolódó bűnözést a dr. Kecskés Tamás vezette kerületi

Szilágyi Erika
és Kecskés Balázs

FOTÓ: BEREZ VÁLTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

kapitányság operatív csapata az elmúlt években felszámolta” – mondta a csendrendeletéről megindult közös gondolkodásról Soproni Tamás. A polgármester szerint a lakóknak és az önkormányzatnak egy Nagymező utcai szórakozóhellyel vannak komolyabb, az élıhetőséget befolyásoló problémái. Hozzátette, az éjszakai – este 10 és reggel 6 közötti – nyitvatartást szabályozó csendrendelet módosítása nem tud megoldást nyújtani mindenre, mert a szórakozóhelyekkel, teraszokkal kapcsolatban felmerülő kifogások egy része nem az eltérő nyitvatartásból ered. Egyrészt a parkolóhelyi teraszok nem is lehetnek nyitva 10 után, másrészt a későbbi gondok is sokszor abból adódnak, hogy a vendégek a bejáratok előtt, az utcán dohányozva vagy éppen séta közben hangoskodnak, miközben nem szól rájuk senki. A teraszokkal kapcsolatban Soproni Tamás leszögezte, azok a jövőben sem lehetnek nyitva este 10 után, és az engedélyezésükben szerepet kap majd az érintett lakók véleménye. Az utcán hangoskodók kordában tartásához mindenképp szükség van a vendéglátósok szerepvállalására is.

„Örülök annak, hogy a pénzügyi és jogi bizottság elnökével közösen gondolkodva dolgozunk az itt élők pihenését szolgáló szabályokon. Egyértelmű a számomra, hogy az éjszakai nyitvatartással kapcsolatban a szórakozóhelyekre szigorúbb szabályoknak kell vonatkozniuk, mint a többi üzletre. Abban azonban biztos vagyok, hogy a rendeleteinknek nem szabad bunkósbototl nekiesniük, hanem orvosi szikével kell közelítenünk feléjük” – összegzett a polgármester.

Közös megoldást

„Szükségesnek tartjuk a csendrendelet felülvizsgálatát. Nemcsak azért, mert az elmúlt 12 évben változtak az igények és a lehetőségek, hanem azért is, mert a járványidőszak lezárásai sok változást hoztak az emberek kikapcsolódási, szórakozási és pihenési lehetőségeiben is. A mi feladatunk, hogy ezekre a változó igényekre reagáljunk és megnézzük a módosítás lehetőségeit” – mondta Németh Helga Anna. A Momentum frakcióvezetője szerint a pihenéshez, a szabadidőhöz fűződő jog mellett – amely magában foglalja az éjszakai nyugalomhoz való jogot is – a kikapcsolódáshoz, szórakozáshoz ugyancsak jogunk van. E két, sokszor egymástól távolinak tűnő szélsőérték közötti utat szeretnék újra megteremteni.

„Éppen ezért felülvizsgáljuk a zajkibocsátás hatásterületét, valamint annak a lehetőségét, hogy a lakók ne csak az engedélyek visszavonását kezdeményezhessék, hanem az engedélyek kiadásánál is elmondhassák a véleményüket. Emellett megnézzük, hogy milyen egyéb lehetőségeink vannak, amelyeket a rendeletbe beépíthetünk – hangsúlyozta a frakcióvezető. Né-

meth Helga Anna szerint fontos szempont, hogy a kerület lakóinak érdekei mellett a vállalkozók, vendéglátók érdekeit is képviselik. – Nem két fél igényeinek csökkentésével járó kompromisszumot keresünk, hanem közös megoldást. A békés, mindenki számára ideális együttélés jogi kereteinek megteremtése a célunk, amely által nem csupán az érintett lakók és vendéglátók érdekei érvényesülhetnek, de egész Terézváros számára fejlődést hozhatunk.”

Felelőtlen döntés

„2010-től Budapest legszigorúbb csendrendelete hatályos Terézvárosban. Ehhez párosul egy rendkívül szigorú bizottsági munka, amely alapszabályként a kisebb utcákban korábbi zárást tartat be, míg a nagyobbakban ezt a lehetőséget megengedőbben alkalmazza” – mondta Lindmayer Viktor, a Fidesz–KDNP-frakció vezetője, aki tizenkét éve tagja az engedélyekről döntő bizottságnak és a kerületben élve is jelentős rálátása van a témára. A képviselő szerint a pandémia megváltoztatta a vendég-

ció támogatja a lakosság és a vendéglátóhelyek közötti békés, csendes együttélést elősegítő módosításokat, egyúttal úgy látja, gondolkodni kell a szórakozóhelyek eltérő nyitvatartását szigorúbb feltételhez kötő szabályokon.

Drasztikus szigorítás nélkül

„A csendrendeletünk nem módosításra, hanem pontosításra szorul. Terézváros nem lett a VII. kerülethez hasonló vigalmai negyed, ami részben a 2009-ben elfogadott szabályoknak köszönhető. A jogszabályunk az este 10 és reggel 6 óra közötti eltérő nyitvatartásról szól, azonban 2014 óta az engedélyek kiadása irányelvek mentén történik, amelyek értelmében például csak a nagyobb forgalmú utak mellett lehet sokáig működni, a szűkebb utcákban hétközben legfeljebb éjfélig, hétvégen éjjel kettőig lehet nyitva tartani” – mondta Heltai László. A testület LMP-s tagja szerint ezeknek az irányelveknek a rendeletbe foglalására lenne szükség, drasztikusabb, szigorúbb szabályozásra nem.

Németh Helga Anna
(középen)

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

látást és a szórakozási szokásokat, a vendéglátóhelyek sokáig zárva voltak, majd később is elmaradtak a külföldi turisták – ennek köszönhetően vált élhetőbbé Belső-Terézváros.

„Ebbe az állapotba tenyerelt bele a kerület vezetése, amikor homályos okokból engedélyezte, hogy a parkolóhelyekre kétes minőségű, kinézetű, állapotú »teraszokat« tákoljanak össze a vendéglátósok, ezzel az éjszakai zajt és konfliktusokat újra az egekbe korbácsolva. Felelőtlen volt ez a döntés” – állítja Lindmayer Viktor, aki szerint dicséretes, hogy a kerületet irányító koalíció úgy gondolja, ideje lenne egy a csendrendelettel kapcsolatos konzultációnak, azonban „ha komolyan gondolnák a feladatukat, ami a lakosság képviselete, ezt már rég megtehetnék volna”. A Fidesz–KDNP-frak-

A hatásterület kiterjesztésével – tehát, hogy ne csak az üzlettel egy társasházban lévő tulajdonosoknak, hanem a környező ingatlanok tulajainak is hozzá kelljen járulniuk az engedélyhez – egyetértene, azonban itt a magasabb rendű jogszabályokkal is egyeznie kell a rendeletnek. Heltai László szerint probléma, hogy az engedélyekről döntő bizottság nem jogosult azok visszavonására. A vendéglátóhelyekkel kapcsolatban felmerülő problémák jelentős részére azonban a csendrendelet nem ad megoldást – tette hozzá az LMP-s képviselő. Ilyennek mondta az utcán zajló dohányzást – illetve azt kísérő zajongást –, amit nem lehet tiltani, a többi felmerülő gond esetén azonban példa lehet a már korábban említett erzsébetvárosi szabályozás.

Balkoni állapotok

Kirobbanó életöröm, szépség és vidámság – ezt árasztják magukból az önkormányzati balkonszépségverseny díjnyertes kertjei. Minden kertész más és más, de közös vonásuk, hogy növények nélkül el sem tudják képzelni az életüket. Mindannyian úgy gondolják, legyen egy kert bármily kicsiny, sok törődést és figyelmet igényel. A befektetés azonban mindig megtérül.

Zsuzsa és Piroska korban és mentalitásban is eléggé különböznek, de a balkongertről egyformán gondolkodnak: a két szomszédasszony ágyásait nem választja el egymástól semmilyen határvonal. A korlátra akasztott balkonládákban egybefüggő sávként nyíló virágok színes kavalkádja fogadja a Teréz körúti udvarba érkezőt. A szélről védett folyosó rendkívül jó adottságú, reggeltől estig süti a nap nyáron, így a hőségben naponta kétszer is locsolni kell – cserébe decemberben sem szükséges a fagy elől a hátsó lépcsőházba menekíteni a hidegre kevésbé érzékeny növényeket. A két hölgy korábban is jó szomszédként élt egymás mellett, de a kertészkedés kapcsán egyre többet beszélgetnek, tervezgetnek, így jó ismerősökből szinte észrevétlenül valódi kertbarátokká lettek.

Különböző stílusok

A páros közös öröme és munkája „aranyérmet” ért a terézvárosi önkormányzat idén is megrendezett balkonszépségversenyén: a legszebben virágzó kiültetés kategóriában Németh Piroska és Serege Istvánné Zsuzsanna pályázata lett az első, a szomszédi összefogás jutalmaként pedig különdíjat is kaptak.

Pedig nem is egyszerre fogtak bele ebbe a hobbi-ba: Zsuzsa sok évvel ezelőtt kezdte a kertészkedést, míg Piroska csak a tavalyi home office-os időszakban kapott rá. Ám olyan lendülettel gondozta növényeit, hogy mennyiségben utolérte Zsuzsát, és a két kert gyakorlatilag összenőtt. „Zsuzsához képest én még csak tesztüzemmódban járó, kezdő kertész vagyok. Szívesen fogadom a tanácsait, de magam is sokat olvasok a témáról” – mondja Piroska.

Ennek ellenére nem másolják egymást, hanem saját elképzeléseik mentén haladnak. „Kifejezetten szeretem az élénk, egymástól hangsúlyosan eltérő színű virágokat társítani” – mutatja az egyik, petúniával teleültetett ládát Zsuzsa, míg Piroska egy-egy kompozícióban szívesen játszik a színárnyalatokkal. A növények ápolását tekintve is más utakon járnak. Zsuzsa tápfolyadékkal teszi életerősebbé virágait, ellenben Piroska csak az ültetéskor használ táprudat, utána már vízben oldott, csipetnyi cukorral felfuttatott, élesztős vízzel táplálja a növényeket.

A fajtákat illetően igencsak hosszú lenne felsorolni, hogy a teljes arzenáljuk mi mindenből áll. A petúniától kezdve a muskátlin, a nap-, a vihar-, a kokárdavirágon, cseppecskén, vinkán, egyiptomi csillagfürtön, a csüngő és bokros szúnyogűzőn, a tölcséres jázminon át tavasztól ősziig elképesztően sokféle virág nyílik a kertjükben. Az embermagasságúra nőtt bársonyvirág – közkeletű nevén bűdöske, ami normál körülmények 10-20 centire nő – igazi unikumnak számít.

Ízek kertje

A mostani sikeres próbálkozásáig megannyi kertészkedési kudarcélményen keresztül vezetett az útja Csákvári Lilinek, aki az ehető és fűszernövény kategória első helyezettje lett. Pályázatában sem titkolta korábbi kisiklásait, így nem véletlen, hogy kitarását a zsűri állhatatos kertészkedésért különdíjjal is jutalmazta.

A harmadik emeleti otthona előtti folyosórészen kialakított pár négyzetméternyi, fűszernövényekben gazdag kertjében csak olyan fajtákat tart, amelyeket szeret. Nyáron volt cukkinija, spenótja,

Dobi Ágnes

paradicsoma, sőt még babot is termelt. Kertjében a bazsalikom több változata, például a provance és a görögbazsalikom is megtalálható. De terem benne még vizitorma, menta, citromfű, borágó, körömvirág, majoránna, zsálya, kakukkfű, petrezselyem és sarkantyúka is. Nagy bánata, hogy hiába ültette tele a balkonkertet csábító növényekkel, a méhek mégis elkerülték az oktogoni ház harmadik emeletét.

„Világéletemben szerettem növényekkel bimbélni. Próbálkozásaim évről évre egyre jobban sikerülnek. Legnagyobb álmom, hogy egyszer egy igazi, nagy kertem lesz” – mondja ábrándozva. De addig is hasznosítja az önkormányzat által szervezett permakultúra-tanfolyamon tanultakat, és jövőre kipróbálja, a gyakorlatban hogy működik a vertikális kertészkedés.

Emlékeket idéznek

Huszonhét évvel ezelőtt, az első görögországi útjáról hozta haza azokat a pici ágacskákat, amelyek évtizedek alatt virágokat ontó, majd háromméteres gyönyörűségek lettek. Fehérvári Elvira buja balkonkertjének igazi ékességei a hatalmas leanderek, amelyek már messziről mágnesként vonzzák a tekinteteket, ő pedig nagy gondot fordít ápolásukra, telettésükre is. A Csengery utcai ház második emeletén megszületett valódi zöld oázis másik különlegessége az ajtó melletti beugró mennyezetére felkapaszkodó és kék virágait októberig ontó ólomvirág. A rácsot befutó estike magját Spanyolországból hozta, a gyönyörűséges karácsonyi kaktuszok között pedig van olyan, amelyik még a nagymamájától maradt rá. A muskátlik az önkormányzat virágosztásáról származnak – szinte minden növényének története van. Nem meglepő, hogy Elvira lett a balkonszépségverseny legnagyobb zöld tömeget adó növényzet kategóriájának első helyezettje.

FOTÓK: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Bár Pesten születtem, vidéki gyökereim vannak, a gyönyörű kertek láttán érzett öröm beleivódott a lelkembe, testembe. Számomra az a természetes, hogy növények, virágok vesznek körül” – meséli, válaszolva a kérdésre, honnan ered a szenvedélye, hobbija. A növények gondozása olykor nagyon munkáigényes, és a férjének is komoly erőnléti edzést jelent összelepipelni őket a pincébe, tavasszal pedig fel, de szépségükkel meghálálják a fáradságot.

A balkonkertészek tudják, a környezetükre nem csak a szép látvánnyal vannak hatással. Elvira az első fecske volt, aki a folyosón kertészkedni kezdett, később egyre többen követték példáját. „Jó érzés látni, hogy ma már nem csak a tulajdonosok tartanak növényeket az emeleteken, az albérlőkben élők is bátran vállalnak virágot.”

Kis zöld oázis a Rózsa utcában

„Nagyon nagy szükségünk van ilyen apró kis szigetekre, ahol ki lehet ülni olvasgatni, társasjátékozni vagy csak éppen elmélkedni a világ dolgain. Nemcsak a mi kerületünkben, de a belvárosban is kevés ilyen hely van – mondta Soproni Tamás polgármester a Rózsakert pihenőpark ünnepélyes megnyitóján. – Éppen ezért nekünk, akiknek az a legfőbb céljuk, hogy élhetőbbé tegyük ezt a több tízezer embernek otthont adó városrészt, minden ilyen pillanat győzelmet jelent.”

A társasházak tövében megbújó Rózsa park mesészerű látvány, és ezt a jelzőt nemcsak megjelenésével, hanem elhelyezkedésével is kiérdemli.

„Az ilyen kis zöld oázisok, mint ami itt született, nagyon sokat jelentenek az itt élők életében a felmelegedéssel járó klímaváltozás korában – erről már Temesvári Szilvia, a kerület zöldügyekért felelős alpolgármestere beszélt. Elárulta, a Rózsa utca 51–53. szám alatt lévő közösségi kert bejáratánál létrejött kis park nevét nem az otthont adó utcáról, hanem a virágok királynőjéről kapta: a padok köré épített pergolákra ugyanis hamarosan rózsákat futtatnak.

FOTÓ: BÉREZ VALTER/
KEPSZERKESZTŐSÉG

A megnyitón nemcsak a parkot vehették birtokba a megjelentek, hanem átadták az önkormányzat által meghirdetett balkonszépességszavverseny legjobbjaiknak járó díjakat is – a szórakozásról az ismert zenész, Petruska András gondoskodott.

A polgármester bejelentette, a Vörösmarty utca 47/B-ben a lebontásra kerülő ház helyére egy a Rózsa utcaihoz hasonló kert létrehozását tervezik – Terézváros minden lehetséges pontján szeretnének zöldterületeket létrehozni.

Dobi Ágnes

FOTÓ: BÉREZ VALTER/
KEPSZERKESZTŐSÉG

Becsben tartott terézvárosi fák

Az önkormányzat célja, hogy jobb, egészségesebb feltételeket teremtsen a terézvárosi fák számára – hangzott el azon a sétán, amelyen az érdeklődők megismerhették a Hunyadi tér, a Liszt Ferenc tér és a Szófia utca fainak helyzetét. „Terézvárosban tavasszal ért véget a közterületeken lévő teljes faállomány átfogó vizsgálata, és elkészült az a nyilvántartás, amely az összes kerületi fa legfontosabb jellemzőiről nagyon sok fontos és naprakész információt tartalmaz. A szakemberek a fák részletes egészségi állapotát is feltérképezték, valamint meghatározták azt, hogy életük meghosszabbítása, egészségük megóvása érdekében milyen ápolási, gondozási feladatokat kell elvégezni. Azokat az egyedeket is nevesítette a felmérés, amelyek öregségük vagy betegségük miatt cserére szorulnak” – mondta Rigó István, a kerület főkertésze. A tájékoztatón kiderült, a Hunyadi tér fainak többsége viszonylag jó állapotban van, de akad köztük, amelyekkel nagy a baj. A Szófia utcában néhány fa veszélyessé vált, ezeket ki kellett vágni, és legkésőbb tavasszal pótolják őket. A Liszt Ferenc tér platánjainak többsége jó egészséggel rendelkezik, az Andrássy út felőli részen álló természetes közönséges akácok állapota azonban kedvezőtlen.

DÁ

Kérdőjelek a negyedik hullám előtt

Elkerülhetetlennek látszik, hogy újra felerősödik a járvány, miközben Oláh Lajos, Terézváros országgyűlési képviselője szerint nagy kérdés: a kormány ismét úgy dönt-e, hogy nemcsak a betegséget, hanem az ellenzéki vezetésű önkormányzatokat is le akarja győzni.

„Most itt toporgunk a Covid negyedik hulláma előtt, mindenki amiatt aggódik, hogy mikor és milyen mértékben tér vissza a betegség, mennyire terheli meg vajon az egészségügyet, hány magyar áldozata lesz a kórnak. De sokan vagyunk az országban, akiknek nem csak ez okoz fejfájást. Az előző, gyöttrő kérdések mellett az is okkal merül fel bennünk, hogy a kormányzat esetleg hajlandó-e visszaadni az önkormányzatoktól az elmúlt hónapokban einstanddal elvont forrásokat. Hajlandó-e arra, hogy ne különböztesse meg az önkormányzatokat, illetve a területükön élőket aszerint, hogy ellenzéki vagy kormánypárti politikusok állnak az élükön? Vajon hajlandó lesz-e a kormány elismerni, hogy az elvonások nem attól függően érin-

települések, tekintve hogy ott helyben ők sokkal közelebb vannak az emberekhez, mint az állam –, nálunk a kormány nemcsak pluszforrást nem adott, hanem a forráselvonás irányába indult el.

Sőt, még titkolózás is folyt, tette hozzá Oláh Lajos, ugyanis az önkormányzatok nem tudhatták meg, hogy hányan kapták el a koronavírus-fertőzést, hányan veszítették életüket a járványban, illetve később arról sem kaphattak pontos adatokat, hogy a területükön élők közül hányan kapták már meg az egészséghez, a normális élethez való visszatéréshez elengedhetetlen vakcinát. „A kormány végig visszatartott olyan információkat, amelyek fontosak lettek volna a hatékony védekezéshez – vagyis hátráltatta a vírus elleni küzdelmet. Erre nem érkezett magyarázat, de a forráselvonásra is csak annyi volt a reakció, hogy nincs elég pénz. Közben pedig azt láttuk, arra jutott, hogy a vadászati kiállításra elfolyjon 70 milliárd forint” – mondta az országgyűlési képviselő.

Visszatérhet az autós káosz

A DK-s politikus arra is kitért, hogy teljességgel érthetetlen, hogy míg a nyári foci-Eb után az ősz is hatalmas tömegrendezvényekkel – pápalátogatás, vadászati expo – telik, addig a kormánypárti többség gyakorlatilag betiltotta a demokrácia legfontosabb alapintézményét, a szavazást. A veszélyhelyzet hatása alatt ugyanis nem lehet megtartani a szükséges időközi választásokat sem. Ez ugyan Terézvárost közvetlenül nem érinti, de sújtja a szomszédos Erzsébetvárost és a közeli Józsefvárost is, ahol lemondás,

illetve haláleset miatt nem teljes a képviselő-testület.

Oláh Lajos szerint az is nagy kérdés, hogy ha jön az újabb vírushullám, akkor a kormány ismét rászabadítja-e az autós káoszt a Budapest belső területein élőkre. A korábbi járványidőszak „csodafegyvere” az ingyenes parkolás volt, és hiába érné most felkészültebben Terézvárost egy ilyen intézkedés – annak köszönhetően, hogy az önkormányzat Budapesten elsőként elindította a kizárólagos lakossági parkolás rendszerét –, az itt élők megint tartanak attól, hogy újra ellepik az autók az utcákat.

A képviselő zárásként elmondta, ezeket a kérdéseket a veszélyhelyzet meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat kapcsán feltette a parlamentben is, azonban a kormány részéről érdemi válasz nélkül maradtak.

Csepregi Botond

”

A járvány első hullámában szerinte a kormány – a koronavírus mellett – az önkormányzatok ellen is hadba küldte a csapatait.

„...tik a településeket, hogy az ott élők jól szavaztak-e?” – fogalmazta meg dilemmáit Oláh Lajos, Terézváros országgyűlési képviselője annak kapcsán, hogy nemcsak a járványadatok alakulása, hanem a veszélyhelyzet meghosszabbításáról hozott parlamenti döntés is újra az egészségügyi helyzetre irányította a figyelmünket. A kérdés költői, tette hozzá a DK-s politikus, mert a valódi kérdés az, hogy készül-e már az újabb forráselvonás titkos receptje, forgatókönyve.

Elvonás, titkolózás

A járvány első hullámában szerinte a kormány – a koronavírus mellett – az önkormányzatok ellen is hadba küldte a csapatait. Ellentétben Németországgal és Ausztriával – ahol pluszforrásokat kaptak a

Több mint polgárőr

Szabadidejében éjszakánként Terézváros utcáit rója. Diplomákat gyűjt, most éppen a Nemzeti Közszerzői Egyetem közigazgatás-szervező szakos hallgatója. Hét évig karatézott, óvodáskora óta sakkozik. Terézváros egyik fiatal, a közelmúltban elismerést kapott polgárőrével, Haszon Kamilla Sárával beszélgettünk.

FOTÓ: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Dobi Ágnes

”

Hajlamos rá, hogy abba az irányba induljon el, amit az élet véletlenszerűen felkínál. A polgárőrséghez sem kitaposott és egyenes úton jutott el.

Érdekesen alakult a legutóbbi szilvesztere a 24 éves Haszon Kamilla Sárának: a többi fiatallal ellentétben nem egy buliban fejezte be az évet, hanem a VI. kerületi utcákat róva, hogy a többi ember önfeledt szórakozását biztosítsa. Amikor véletlenül kiderült, hogy a párja barátja a Terézváros Biztonságáért Egyesületben polgárörködik, a fiatal rögtön úgy érezte, köztük van a helye – az év utolsó napján lakossági megfigyelőként el is kísérték járőrözni a kerületi polgárőröket.

Másfajta izgalmak

„Érdekesen alakult az este, a rendőrökkel közös szolgálat alatt több esemény is történt: fennakadt például a szűrőn néhány vezető, akiről szonda nélkül is lehetett látni, hogy már nem szomjas. Majd mikor egy összetört hátsó lámpájú autó felé indultunk, a sofőrje észrevett minket és nagy gázzal igyekezett eltűnni. Szóltunk a rendőröknek, akik utol is érték a kocsit – kiderült, hogy a vezető nemcsak ittas volt, de kábítószerrel is fogyasztott. Az anyósülésen egy lány ült, aki már egyáltalán nem volt képből, erősítésre is szükség volt, hogy átkutassák az autót. Mi biztosítottuk közben a helyszínt. Csak a tűzijátékok durrogásából jöttünk rá, hogy elmúlt éjfél, és kíváncsiak voltunk új évet egymásnak” – idézi fel Kamilla Sára, aki hamar tagságra cserélte a megfigyelő státuszt a polgárőröknél. Azóta szabadidejétől függően heti 1-2 alkalommal egészen biztos, hogy társaival Terézváros utcáit rója.

Politológusként nem okozna nehézséget Kamillának, hogy a társadalom iránti elkötelezettségről szóló

szép kerek történetben fogalmazza meg, miért is lett polgárőr, de mivel nem ez motiválta, nem teszi. Azt mondja, hajlamos rá, hogy abba az irányba induljon el, amit az élet véletlenszerűen felkínál. A polgárőrséghez sem kitaposott és egyenes úton jutott el.

Kamilla Sára Balatonbogláron született, és nagyjából hároméves lehetett, amikor először sakkasztalhoz ült – csakúgy, mint két bátyját, őt is édesapja vezette be a játék izgalmas világába. „Ahogy fejlődöttünk, egy idő után az apukám úgy érezte, a tanításunkhoz már kevés az ő tudása. Mivel a Balaton partján alig volt néhány egyesület, ahol tanulni lehetett, ezért édesapám nyaranta különböző edzőket hívott meg az otthonunkba, akik napi 8-10 órát gyakoroltak velünk. Nagyon hamar beleszerettem a sakkba, még ezeket az egész napos edzéseket is imádtam.”

Hatévesen már versenyt nyert, azóta is folyamatosan indul sakkturnákon, jó néhány kiváló eredményt ért el. Ifjúsági kategóriában országos egyéni és csapatversenyeken ötnél is többször állhatott dobogóra. Játékában minél magasabb szintre törekszik, jelenleg a női FIDE-mester címet tűzte ki célul.

Gyerekként ugyanilyen elánnal fogott neki a karaténak is. Szorgalmasan gyűjtögette az öveket, azonban egy nehezen gyógyuló térd sérülés miatt orvosi javaslatra 7 év után búcsút vett a harcművészettől.

Kötelezőből szenvedély

Az általános iskola után a fonyódi Mátyás Király Gimnáziumban tanult tovább. Az ő évfolyamuk volt az első, amelynek előírták az 50 óra közösségi szolgálat teljesítését az érettségi előtt. Előbb egy menhe-

Ilyen kezdte az önkénteskedést, majd más közösségi munka után nézett, és ekkor hallotta egy ismerőstől, hogy Fonyódon van egy polgárőr-egyesület, ahol a 18 év alattiakat ifjú polgárörként várják. Felkereste őket és be is lépett hozzájuk.

„Igen ám, de a bürokrácia malmai lassan öröltek. Mire megkaptam az igazolványomat és mehettem volna szolgálatba, addigra pont kezdődött az érettségim. Az 50 órát így végül nem is a polgárőrségnél teljesítettem, hanem a korábbi karateegyesületemnél” – meséli, ennek ellenére mégis megjelent életében a civil rendvédelem. Miközben a gimnázium után egy érettségire épülő pénzügyi-számviteli ügyintézői OKJ-s tanfolyamot végzett, szabadidejében lelkesen részt vett a fonyódi polgárőrök munkájában. Egészen addig, amíg felvették a Pázmány Péter Katolikus Egyetem politológia szakára. Ekkor a fővárosba költözött, és egy időre polgárőr-egyenruháját is a szegre akasztotta.

Számolnak vele

„A politológusi oklevél megszerzése után beiratkoztam a Nemzeti Községi Szolgálati Egyetem közigazgatás-szervező szakára. Úgy döntöttem gyűjtem a diplomákat. Bevallom, hogy bár a »mi leszel, ha nagy leszel« kérdésre nagyjából kéthavonta más és más választ adok, egyelőre úgy gondolom, a közigazgatási szakvizsgát követően egy önkormányzatnál helyezkedem majd el” – osztotta meg velünk terveit Kamilla Sára, akinek az életébe az emlékezetes szilveszteri éjszakával a polgárőri szolgálat is visszatért.

„Minden szolgálat kezdetén bejelentkezünk a Budapesti Polgárőr Szövetségnél, illetve a közterület-felügyeletnél a kerületben. Ha segítségre van szükségük, tudják, számolhatnak velünk. Előfordul, hogy velük közösen járőrözünk, néha rendezvények biztosításában, esetenként pedig az önkormányzattal együtt a szórakozóhelyek ellenőrzésében is részt veszünk. Alapesetben a szolgálat alatt mindig útba ejtjük a kerület kritikusabb pontjait, a Nyugati teret és a környékét, a Bajnok, a Csengery és az Aradi utcát, a Podmaniczky utca felső szakaszát, a bulinegyed terésvárosi részét, a Nagymező és a Király utcát. És persze szétnézünk a közterek környékén is. Télen felébresztjük és hajléktalanszállóra irányítjuk a földön fekvő hajléktalanokat. Mi nem büntetünk, csak kérünk vagy figyelmeztetünk, és szükség esetén jelezzük a rendőröknek, ha valami olyan dolgot fedezünk fel, ami beavatkozást igényel. Sokszor már azzal elejét tudjuk venni a bajnak, hogy megjelenünk az egyenruhánkban.”

A polgárőrvizsga előtt felkészítették őket a váratlan szituációkra, társaikkal pedig nagyon figyelnek egymásra, így mindig biztonságban érzi magát. Az egyesület tagjai akadályoztak már meg verekedést, lebuktattak drogdílt, részt vettek zsebtolvajok lefűléseiben is. Arra a kérdésre, hogy a polgárörködés miatt nem néznek-e rá furcsán a kortársai, Haszon Kamilla Sára határozott nemmel felel. „Hasonló gondolkodású emberek vannak körülöttem, és a köz-

A kerületi önkormányzat megbecsüli a polgárőreit, munkájukat támogatásokkal segíti. Parancsnokuk, Bényi Árpád, a Terézváros Biztonságáért Egyesület elnöke polgárörökben is elismert vezető. Két éve tetszalott állapotából támasztotta fel a VI. kerületben a polgári rendvédelmet: javarészt fiatalokból álló csapatot hozott össze, amely önkéntes munkájával járul hozzá, hogy a kerületben élők biztonságban érezhessék magukat. Tevékenységük elismeréseként Bényi Árpád és a négy legkiválóbbnak bizonyult fiatal polgárőr, köztük Kamilla Sára júliusban a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány oklevelét vehette át a bűnmegelőzés, illetve a közrend, közbiztonság területén végzett kiemelkedő munkájáért.

szolgálati egyetemről lévén szó, az ottani barátaim is megértik a mentalitásomat. De persze attól, hogy polgárőr vagyok, én is szívesen járok bulizni, sportolok, túrázok, rengeteget olvasok, sorozatokat, filmeket nézek, zenét hallgatok. Élem a fiatalok mindennapjait.”

A jövőt illetően úgy gondolja, még sokáig kitart a polgárőrség mellett. Más országok megismerése is vonzza. És biztos benne, hogy nem múlhat el anélkül az élete, hogy kipróbálna a bázis- és a tandemugrást. Hétéves korában ugyanis közölte a családjával, egyszer kiugrik egy repülőből, és ha minden jól megy, ejtőernyő is lesz rajta.

HIRDETÉS

Haladás a Blahán

Gőzerővel zajlik a Blaha Lujza tér teljes megújítása, ezt minden arra közlekedő a saját szemével láthatja. Az utóbbi napokban jelentős javulást hozott a Nagykörúton a tér előrehozott újranyitása, ezzel egyértelműen csökkentek a dugók a terézvárosiak számára is fontos csomópontban. A felújítás során a Blaha Lujza tér egységes arculatú, a mai városi igényeket kielégítő, zöldebb belvárosi közösségi térré alakul. A gyalogosbarát találkozóhelyek kialakítása érdekében a parkolók helyére árnyas pihenőtereket, kiemelt ágyásban zöldfelületeket és vízjátékot alakítanak ki. Ugyancsak megújul a Színházi emlékkő és a tér emblemikus eleme, a 60-as évek óta működő Gomba szökőkút. A felújítás kiemelt feladata, hogy a Blaha Lujza tér akadálymentes csomópont legyen. Ennek szellemében többek között új gyalogos-átkelőhelyek jönnek létre, amelyek a felszínen teljes értékűen átjárhatóvá teszik a forgalmas kereszteződést.

Az oldalt összeállította: Gajdács Emese

Enyhítenének a lakhatási gondokon

A megfizethető bérlakások számának növelése Budapest vezetésének kiemelt célja, ennek egyik fő eszköze lehet a Fővárosi Lakásügynökség. Ez a hazai viszonyok között egyelőre ismeretlen megoldás nemcsak a jelenlegi önkormányzati ingatlanok kezelésére jönne létre, hanem arra is, hogy magántulajdonú ingatlanokat hasznosítson, illetve közép- és hosszabb távon vásárlással, valamint további eszközökkel bővítse az állományt. Az előkészítésről és megvalósításról szóló tervet a napokban mutatták be a koncepció kidolgozói, ahol már működő vagy most induló magyarországi lakásügynökségek is bemutatkoztak.

Kiss Ambrus általános főpolgármester-helyettes szerint újfajta módszerekkel a főváros is szerepet vállalhat a lakhatási válság megoldásában, amelynek költségei igencsak elszakadtak a keresetektől, különösen Budapesten, ezért nagyon könnyen előfordulhat, hogy valakinek veszélybe kerül az otthona. Kiss Ambrus utalt a költségvetési korlátokra, mégis reményét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a jövőben az Európai Unió által biztosított forrásokat Magyarországon is lehet majd szociális lakásügyi fejlesztésekre és beruházásokra fordítani.

A lakosság ötleteit is felhasználják a Nagykörút megújításához

A Fővárosi Önkormányzat 2020 őszén kezdte meg a Nagykörút komplex megújításának tervezését. Annak érdekében, hogy az újratervezésbe minden érdeklődő be tudjon kapcsolódni, a főváros közösségi ötletpályázatot írt ki, ami október 4-én lezárul. A beérkezett pályázatokat szakmai zsűri értékeli, majd a reális és jó javaslatok továbbtervezést követően beépülhetnek a Nagykörút megújításáról szóló átfogó fejlesztési programba. Ez az idei év végére, vagy a jövő év legelejére készül el. A továbbtervezés és a megvalósítás elsősorban finanszírozás, valamint az érintett önkormányzatok szándékának függvénye.

A program nemcsak a közlekedési kérdésekre fókuszál, hanem átfogó módon kezeli a Nagykörút köztereinek, zöldfelületeinek és épületeinek megújítását, valamint kereskedelmi és kulturális életének újjáélesztését.

A fejlesztés célja, hogy a közterületek újrafelosztásával több zöld, több pihenőhely, pezsgő utcák, fenntartható közlekedés jöjjön létre. A jelenlegi városi autópálya helyett élhető, zöldebb, biztonságosabb városi tengely legyen a Nagykörút.

Nyitottak, így is-úgy is

Elindult az őszi évad a színházakban, egyelőre a szokásos módon – csak ha lehet, minden eddiginél több reménnyel, nagyobb elánnal, adni akarással és némi aggodalommal: vajon elég lesz-e mindez a színészek és a közönség együtt maradásához, vagy a járvány megint közbeszól? A terézvárosi teátrumok arra készülnek, hogy végigjátsszák az évadot, de azért B tervük is van talonban.

Csejtei Orsolya

„Soha még ekkora kedvvel és ennyi aggodalommal nem ültem neki hírt adni a terveinkről” – írta Puskás Tamás a Centrál Színház őszi-téli bemutatóit felvezető levelében, de a Radnóti igazgató Kovács Adél is egy bárcsak gondolat-tal kezdte évadnyitó beszámolóját: „Jó, hogy újra együtt vagyunk, kívánom, hogy így legyen az egész évadban.” Áttekintésünkéből kiderül, a legtöbb VI. kerületi színház abszolút jelenlét-tel számol egészen jövő nyárig, de nem áll le a streamelőadásokkal sem.

A Radnóti

Az idényt a többször elmaradt, aztán online mégiscsak bemutatott Don Carlos-premierrel kezdte a Radnóti Színház, Bálint András Szerb Antal Száz versével készült az őszi és színpadra alkalmaztak egy Delaney-darabot is: az Egy csepp méz szereplői a szegénység, a másság és a kirekesztett lét fojtogató közegében próbálnak lavírozni és álmodozni. Az előadás sok humorral és részvétellel átszőtt láttelest az ötvenes évek Angliájáról – no és a ma Magyarországról. A Radnóti Tesla Labor az idén is igyekszik helyet adni a független társulatoknak és produkcióknak, illetve felújítja Hajdu Szabolcs korábban itt játszott rendezését, a Glóriát. Novemberben Pilinszky János 100. születésnapja alkalmából a Magvető Kiadóval közösen hoznak létre egy verses előadást Urbi et Orbi – Síremlék címmel.

Az Operett

Az új évad szeptemberben az eredetileg 2021 tavaszára tervezett Nine-Kilenc musical premierjével kezdődött, amelyből a TE! Terézváros Fesztiválon láthattunk ízelítőt. A Budapesti Operettszínház előadása Federico Fellini híres önéletrajzi ihletésű filmje, a 8 és fél színpadi adaptációja. A sztárparádéval kecsegtető, három szereposztásban futó darabban a színház tár-

A Centrál

Egy évet váratott magára Pokorny Lia és Babicz Bernát harmonikaművész sanzonestje, a LIaíson, amelyben százféle szerelmet énekel meg a füstös hangú színésznő. A Centrál Színház másik őszi bemutatója afféle négyes vígmonológ: a Beszélő fejekben megszólaló színészek olyan hétköznapi emberekről mesélnek, akik valamilyen extrém helyzetben találják magukat.

A Thália

A Thália Színház évadnyitó nagy durranása Woody Allen Lövések a Broadway című klasszikusa, amelyet a Tháliától szokatlan módon zenés-táncos musical formában állítottak színpadra. Béres Attila, a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója egyfajta magyar Sin Cityt rendezett a Nagymező utcában. A Thália Télikertben október 1-jén Patrick Marber Közelebb című kortárs drámája, pontosabban az abból készült előadás debütál. A darabból készült Bafta- és Golden Globe-díjas filmben a Julia Roberts által alakított Annát a Tháliában Gubás Gabi játssza, a Natalie Portman megformálta Alice-t Tóth Eszter, a Jude Law alakításában megismert Dant Mózes András, Clive Owen Larryjét pedig Zayzon Zsolt személyesíti meg.

sulata mellett Bánsági Ildikó, Keresztes Ildikó és Szilágyi Enikő is felbukkan. A hazai ősbemutató különlegessége, hogy a Broadway-mű zeneszerzője, Maury Yeston hozzájárult, hogy a budapesti előadás bővített zenei anyaggal menjen, így

nálunk hangzik majd el először a világon a Nine-Kilenc filmváltozatának három ikonikus slágere, a Cinema Italiano, a Take it All és a Guarda la luna. A darab direktora is igazi unikum: a leginkább operarendezőseiről ismert brit Stephen Medcalf először dolgozott Magyarországon – a milánói Scala, a londoni Royal Opera House vagy a párizsi Théâtre du Châtelet sorai közé emelve a Budapesti Operettszínházat.

A 6szín

A Jókai utcai színházban két új befogadott produkció is bemutatkozott szeptember végén: a Gózon Gyula Kamaraszínház Csirkefej-előadása anyaépületük átépítése miatt került át őszi a 6színbe, az Exit Generáció Scapin furfangjai pedig amúgy is „vándordarab”. Előbbi szigorúan 16 éven felülieknek ajánlott, utóbbin viszont csupán az értelem szabhat gátat a fájón aktuális harsány hahotának.

A Kolibri

A gyerek- és ifjúsági színház repertoárjából egyetlen különleges előadást emelnénk ki. A Watergate: Az időkripták rejtélye című darab egyfajta digitális elemekre épülő interaktív szabadulószínház, amely a jövőben, két időkriptában játszódik. A kripták egy olyan korból érkeztek, ahol drasztikusan csökkent az emberiség ivóvízkészlete. Az előadásra jegyet váltók aktív résztvevői a játéknak, a jövőből érkező üzenetek segítségével maguk fedik fel a küszöbönálló társadalmi és klímakatasztrófa egyes részleteit. Hogy képesek-e megelőzni a közeledő veszélyt, rajtuk múlik. A jövő az ő kezükben van.

Belül pillangó, kívül rinocérosz

Terézvárosban született, itt járt iskolába, az Oktogonon volt a kedvenc fagyizója, az Andrassy út karácsonyi fényei pedig a mai napig elvarázsolják. Bár mostanság inkább a Katona József Színházban, filmekben vagy olyan népszerű sorozatokban láthatjuk, mint amilyen az Aranyélet volt, most ősszel újra felbukkan a VI. kerületben. Ónodi Eszter néhány premier után október 2-án frontemberként debütál egy zenekar élén a Király utca 50. alatt újrainyitó Gödör Klubban. Szakmai és személyes titkok mellett ezekről is beszélgettünk vele.

– Mennyire játszik fontos szerepet az életében Terézváros? Vannak kedvenc helyei?

– Itt születtem, ide jártam általánosba, zeneiskolába... Emlékszem, az Oktogon Fagyizóban nagyon finom volt a fagyi, ott adtak talán először édes tölcsért. Magát az Oktogont is szerettem, igaz, akkor még November 7. térnek hívták. Az Andrassy útra pedig még most is minden télen elmegyek, amikor felgyújtják a karácsonyi lámpákat, mert az olyan szép. De igazából a Városliget egyik csücske az, ami nagyon fontos volt, még ha az már nem is VI. kerület: a korcsolyázások az apukámmal eszténként a jégpályán. Ha csak egy órát akartunk korizni, akkor simán elég volt odamenni hétre, nem kellett sorban állni délután négykor, mert ha zárásig maradtunk, akkor is otthon voltunk öt perc alatt. Ez csodálatos volt.

– A Fiala Művészek Klubjába nem járt? Az is elég közel volt...

– Az FMK nagy korszakát én még kiskamaszként éltem meg, tehát abból igazából kimaradtam, utána pedig csak egyetlen egyszer vagy kétszer voltam ott, amikor már nagyon a vége felé járt a dolog.

– A képzőművészeti események mellett rengeteg legendás koncert szülőhelye volt a klub – indulhatott volna akár ott is a zenei karrierje. Merthogy régen és most is egyre inkább köze van a zenéhez: énekel a színházban, fellép Cseh Tamás-produkcióban, a Woodstock 50 koncerten pedig egy Tina Turner-dalt is előadott. Mikor lépett be a zene az életébe?

– Nyolc évig zongoráztam, de csak hobbiszinten, tehát nem gondolkodtam zenei pályában, viszont arra jó volt, hogy a zenével életre szóló barátságot kössek. A Katonában nagyon sokáig nem voltak zenés előadások, és bár az utóbbi pár évben visszatértek, ezek nekem nagyon felemás élmények voltak. Aztán David Bowie eltávoztakor Salamon András filmrendező, az URH egykori dobosa szervezett egy emlékkoncertet, amin én is felléptem. Nagyon jól sikerült, akkor ott átszakadt valami bennem.

– Olyannyira, hogy az újrainyító Gödörben október 2-án az Ónodi Eszter and the Open Pub frontemberként debütál...

– Kirschner Péter, a Sziámi zenekarvezetője írt egy számot, aztán egy egész lemezanyagot, és felkért, hogy énekeljem el, ha van kedvem. Ne kérdezze, nem tudom meghatározni a műfaját, majd ha meghallgatják a hozzáértők, akkor elmondják, hogy mi ez. De időm volt rá, mert az egész lemez a karantén gyermeke, úgyhogy azt mondtam, amíg ez mindenkinek jó és nincs benne semmi forszír, akkor csináljuk!

– És a színház? Hat előadásban látható a Katonában, aminek, ha jól számolom, a fele szinte új darab: a Lear király, amit májusban mutattak be, a Mesteremberek, amit októberben fognak, meg az operás vendégcsereplése, az Úrhatnám polgár az Eiffel Műhelyházban...

– Hát igen, ez ilyen, abból is egyetlen előadásunk volt összesen. De mondok jobbat! A terveink között szerepel, hogy a Tartuffe-öt is felújítsuk a

Katonában, aminek a bemutatója pont a Covid előtt két hónappal volt, abból összesen tíz előadás ment két év leforgása alatt. Szerintem legalább egy hetet kell újraadni a próbákra, mert az most tényleg a nullán van.

– Egy ilyen, nem bejátszott darabból mennyi marad meg ennyi idő után?

– Totálisan elszállnak! Bár kíváncsi leszek, ilyen nekem még nem volt, hogy ekkora kihagyás után kelljen egy ennyire be nem járatott darabot újra felvenni. A tíz előadás az jóformán tényleg semmi, pont, amikor elkezdett volna magától beolajozódni, akkor tűnt el...

– Könnyen tanul?

– Az idő előrehaladtával egyre nehezebben megy, de azért nem vagyok rossz szövegtanuló. Érdekes dolog ez a színészagy: ha most kérdezne mondjuk a Platonovból, nem tudnám elmondani. Tényleg fogalmam sincs. De azt gyanítom, hogy ha bemennék a díszletbe, ott sokkal több minden előjönne. Érdekes lenne egy pszichológusnak vagy agykutatónak kikutatni, hogyan működik ez. Azt gondolom, valószínűleg a pavlovi reflexszel van valamilyen összefüggésben...

– Meggondolom, a vizualitás is segít...

– Igen, de nemcsak a vizualitás, hanem az érzelmek meg a gondolatiság is. Tehát ha van egy előadás, amit már sokat játszott az ember, egyszerűen a teste megtanulja a szerepet. Vannak olyan pillanatok, amikor már szinte maguktól jönnek a mozdulatok. De még durvább, hogy maguktól jönnek az érzelmek is! Először, a próbafolyamat során az érzelem szül meg egy mozdulatot, de egy idő után, amikor a mozdulat már otthonossá válik, visszahat az érzelmekre. És tényleg működik a „gégememória”, hogy az ember szájába beállnak a szavak és ugyanúgy az érzelmek is. Például itt van a Nóra, ami sokat ment és nagyon nagy érzelmi utat kellett bejárnom benne. Ott többször is előfordult, hogy az előadás elején totálisan üresnek éreztem magam, mert éppen fáradt voltam, vagy másban voltam, és végig arra gondoltam, hogy „Jézusmária, hogy lesz majd a nagy kiborulások jelenetben, hogy tudom majd azokat a drámai mondatokat elmondani”? Aztán mire odáig jutottunk, addigra valahogy magától megszületett. Úgy, hogy a testem és a hangom hozta létre ezt az állapotot.

– Milyen volt az izoláció után kiállni a színpadra?

– Nagyon fura. Akkor már úgy lehettek nézők – ha maszkban is, védettségi igazolvánnyal –, hogy akik egy háztartásból jöttek, azok egymás mellé ülhettek. Így aztán meglehetősen teltház-érzés volt. Amikor kiléptem a színpadra a bemutatón, sokkolt a látvány. Nem vagyok egy nagyon bakizós típus, de fél év alatt annyira kijöttem a gyakorlatból, hogy elment az első mondat. Összeviszsa beszéltem mindenféle hülyeséget. Nekem az egész járvány alatt nem volt tíz előadásom, ami azért elmebaj. Lámpalázam amúgy is van egy bemutatón, de ott azt éreztem, hogy a színpadi hang, ha egyáltalán van ilyen, nem jött olyan gyorsan elő. Annyira megszoktuk, hogy mikrofonba vagy telefonba

beszélünk. Teljesen más kiállni a színpadra, és az egész testeddel megzengetni a hangodat. Egészen alapvető dolgoknál éreztem azt, hogy „Jézusmária, hogy van ez”?

– Szerencsére ez kifelé nem nagyon látszott, a kritikák nagyon lelkesen fogadták a Lear király bemutatóját. A karantén miatt a próbák nagy része nem élőben, hanem Zoomon zajlott. Mekkora szerepe volt ennek a darab érthetőségében?

– Maga a próbafolyamat érdekes volt, megannyi humoros, de rettenetes pillanattal. Az ember azt érzi, nem létezik, ha nem látja senki, ha nem tud hozzáérni a másikhoz. Meg hát egy színházban nem mindig csak azt figyeljük, aki éppen beszél. Ott pont az adja meg a dolog varázsát, hogy van öt ember egy térben, és párhuzamosan, egyidejűleg látom, hogy ki mit gondol. Ráadásul, amikor a színpadon állsz, de csak tíz perc múlva lesz egy mondatod, akkor nem lehet, hogy addig üresbe teszed magad. Folyamatosan reagálnod kell a történésekre, ha máshogy nem, akkor gondolatban. Na most, ugye, a Zoomban ezt nem lehetett.

– Színészként egyszerre kell magabiztosnak és végtelenül érzékenynek lenni – hogy áll ezzel?

– Van egy remek mondat erre. Nem az én mondatom, de nekem nagyon tetszik: A színész tulajdonképpen egy olyan lény, amely belül pillangó, kívül pedig rinocérosz. Tehát egyfelől ehhez a pályához végtelen érzékenység és sebezhetőség szükséges, hiszen abból dolgozik az ember, hogy vannak olyan szenzorai a világra, az életre, az emberekre, amelyek esetleg másoknak nincsenek. Ugyanakkor elképesztően strapabírónak kell lenni, mert az tényleg egy hihetetlenül kiszolgáltatott állapot, amikor ott áll a színpadon az ember, lemeztelenítve, hogy elérje: a probléma, amit artikulál, testet öltön és érdekes legyen a nézőnek.

– Mennyire megy ez könnyen?

– Én igazából zárkózott típus vagyok, azt hiszem, még a hozzám közel álló emberek is nagyon keveset tudnak rólam. A személyiségem rejtőzködő részének a színpad csodálatos lehetősége: nem kell locsogni, viszont meg tudok mutatni egy csomó dolgot magamból.

– Például megélhet olyan dolgokat is, amiket egyébként nem?

– Hát persze, a színészetnek van egy ilyen nagyon erős pszichoterápiás része is. Egy csomó olyan dolog, ami az emberben benne van, és amit jól nevelt állampolgárként nem artikulál, az a színpadon nemhogy nemkívánatos, hanem egyenesen szükséges.

I. O.

FOTÓK: KLEB ATTILA ©

Az iskolafalaktól a dicsőségfalig

Olimpiai aranyak, érmek, világbajnoki címek garmadájának tulajdonosai tértek vissza egy találkozás erejéig a Kölcsey Gimnáziumba, hogy öregdiákként vagy éppen aktív tanulóként meséljenek tokiói élményeikről – és találkozzanak tanáraikkal.

Csepregi Botond

A 37 éves, többszörös világbajnok és Londonban olimpiai bronzérmes Marosi Ádám arról beszél, hogy mennyire fontos számára a sportága, képtelen lenne elképzelni az életét nélküle, és bár ilyen idősén már a visszavonulásra kellene gondolnia, egyelőre a 2024-es párizsi játékok lebegnek a szemei előtt. Az öttusázó minden gondolata határozott, céltudatos és fegyelmzett – nem csoda, hiszen hivatásos katonára, jelenleg százados –, azonban alig fél óra múlva visszavedlik annak a vagány kamasznak, amilyen az iskola falai között lehetett. Jönnek a sztorik iskolaudvari ablakokat eltaláló hógolyókról, balul elsült irodalomfelelésről és órai röhögőgörcsökről. Az arca pedig sugárzik.

A terézvárosi Kölcsey Ferenc Gimnáziumban jártunk, ahol sportnap keretében fogadták egy beszélgetésre az iskola tokiói olimpiát megjárta öregdiákjait, köztük Marosi Ádámot. Mellette visszatért a régi falak közé az úszó Kapás Boglárka, aki az idei olimpián 200 méter pillangón 4. lett, Rióban pedig ugyanebben a számban bronzot szerzett, valamint a sportolóként visszavonult, jelenleg a Magyar Olimpiai Bizottság elnökeként dolgozó Kulcsár Krisztián, aki vívóként kétszeres ezüstérmes. A közönség sorai között ott volt Szilágyi Áron edzője, Decsi András,

Fazekas Csaba,
a Kölcsey Gimnázium igazgatója

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

illetve a kajakosként háromszoros aranyérmes, 31-szeres világbajnok Kovács Katalin. És természetesen a színpadon kapott helyet a 18 éves Kiss Péter Pál is – előző számunk címlapjának egyik szereplője –, az első olyan kölcseys diák, aki gimnáziumi éve alatt szerzett aranyat, kajakosként a paralimpián.

A sportosztályáról is ismert iskolában nagy súlyt fektetnek arra, hogy a hozzájuk járók össze tudják egyeztetni a karrierjüket a tanulással, így a Fazekas Csaba igazgató vezényelte beszélgetés egyik fő témája is ez volt. Ennek kapcsán kiderült, Kapás Bogi nem is sporttagozatos volt, hanem az angol-olasz tagozatra járt. „Anyukám mindig azt mondta, hogy a tanulás legyen az első, bármilyen tehetségesnek is tartanak, és az érettségig gyakorlatilag ez így is volt” – mondta az úszó, pedig bőven gimis volt még, amikor 2008-ban, legfiatalabbként, a magyar olimpiai csapatba került.

Róla nem tudtak vicces anekdotákat felidézni a teremben helyet foglaló volt tanárai – „ne aggodj, Bogi, nem jutott rólad eszünkbe semmi kompromittáló” –, volt osztályfőnöke inkább arról beszélt, hogy a „páni félelem” végig bennük volt: „hogya a testrészeidre vigyázzunk – fagyizás közben, osztálykiránduláson vagy az Andrássy úti bringások elé vetődve”. Nem csak a sportsikerek jelzik, hogy valamit jól csináltak az iskolában: Kapás Bogi azóta az ELTE pszichológia szakára jár.

A tanulás, illetve a civil karrier és a sport összehangolása Kulcsár Krisztián életének is fontos pontja volt – tudatosan haladt ebben, és amikor vívóként visszavonult, már felépített munkahelyi pályafutásba „ült át”. „Hoztam egy racionális döntést az érettségikor, mert bár a történelmet szerettem a legjobban, elhatároztam, biztos egzisztenciát szeretnék, olyat, amelyben nekem is részem volt gyerekként. Így közgazdász lettem, majd jogi diplomát is szereztem. Igaz, ehhez az kellett, hogy a sport mellett kevés szabadidőmet tanulásra, majd munkára fordítsam” – mondta a sportdiplomata.

„Peti, meggyőzték?” – kérdezte Kulcsár Krisztián gondolatai után vidáman az érdeklődő moderátor szerepéből egy pillanatra a pedagógusiba visszatérő Fazekas igazgató Kiss Péter Páltól. A 11. E osztályos parakajakos, aki szeptemberben a tokiói arany után egy világbajnoki győzelmet is bezsebelt, nem zökkent ki, azt mondta, már megtalálta az irányt, amiben elindul: informatikát és grafikát szeretne tanulni.

„Nagyon fontos, hogy nem várjuk el itt mindenkitől, hogy olimpikon legyen, világbajnoki címeket szerezzen. Az a legfontosabb, hogy az ember örömet találja abban, amit csinál, legyen az sport vagy éppen a tanulás, és jól érezze magát a bőrében” – összegzett zárásként Fazekas Csaba.

Kiss Péter Pál, Kulcsár Krisztián,
Marosi Ádám és Kapás Boglárka

Fonákok és tenyeresek a Tegoszban

Először izgalmas kérdésekkel, majd tenyeresekkel és fonákokkal „bombázták” a paralimpikon vendégeket a Tegosz nyugdíjasklubjának tagjai szeptember 24-én.

A Terézvárosi Gondozó Szolgálat (Tegosz) Benczúr utcai klubjában úgy öt éve már, hogy hetente kétszer előkerül a pingpongasztal, és főként az urak lelkesen edzik magukat a tét nélküli ütögetéssel. Ezúttal két igazi bajnok, a tokiói paralimpia aranyérmese, a terézvárosi Pálos Péter és a bronzérmes Szvitacs Alexa állt az asztal másik oldalán.

Aranyos anyuka

„Sokáig nem is tudtuk, hogy egyik klubtársunk, Gulyás Judit fia ilyen remek versenyző, csak most, a tokiói győzelme miatt derült ez ki Péterről. Nagyon örülünk, hogy eljöttek Szvitacs Alexával, és élőben is láthatunk két olimpiai bajnokot” – mondják a korábban érkező klubtagok. Judit most is szerényen, háttérbe húzódva, ám láthatóan nagy anyai büszkeséggel figyeli immár kétszeres paralimpiai bajnok, felnőtt fiát, ahogyan sporttársával, az anyagi mosolyú Alexával válaszolgat a sok kérdésre.

„Mitől olyan sikeresek az ázsiai játékosok? Melyik ütő a legjobb? Kik a példaképeik? Mennyit edzenek naponta? Mikor kezdték az asztaliteniszt?” – többek között ezek iránt érdeklődnek a jelenlévők.

Évek óta jó barátok

Közben az is kiderül, hogy a két sportoló ismeretése sok évvel ezelőttre nyúlik vissza: egy klubban edzettek, Alexa az ép versenyzők között, Péter a parasportolók csapatában, de már akkor jóbarátok lettek. Egy kegyetlen betegség miatt Alexa néhány éve elvesztette az egyik karját és a lábujjait, de nem omlott össze. Már a kórházban eldöntötte, hogy parasportoló lesz. Nem is lehetett ez másként, hiszen 7 éves kora óta a pingpong a mindene.

„Tokióban sajnos a hosszú út miatt kaptam egy csonthártyagyulladást, a lábaimban komoly fájdalmaim voltak, ezért a szervezők adtak alám egy kerekesszéket. Mindenhová ezzel vitt Peti, sokat köszönhetek neki. Nagyon jó barátok vagyunk, sokat beszélgettünk, ő próbált felkészíteni a paralimpiára, hiszen neki ez már a harmadik volt” – meséli Alexa a Tegoszba járóknak. Az urak természetesen nem hagyják ki, hogy huncutul udvaroljanak kicsit a csinos lánynak, Pétertől pedig arról érdeklődnek, milyen mezőnyben lett győztes és hogyan sikerült kijutnia a paralimpiára.

Gajdács Emese

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Ne kíméljetez minket!

Közben pattog a labda az asztalon, a nyugdíjasok keményen állják a sarat, megmutatják, mit tudnak. „Ne kíméljetez minket!” – biztatja a bajnokokat az egyik elszánt terézvárosi nyugdíjas, miközben csavarják, lecsapják a labdákat, ha éppen úgy adódik. Aztán előkerülnek az olimpiai érmek is. Mindenki kézbe veszi, csodálja a súlyos medálokat, néhányan fel is próbálják az aranyat és a bronzot.

A klubtagok arról is kifaggatják a két élsportolót, mennyit tudnak a régmúlt híres, magyar asztaliteniszezőiről, de a fiatalok ebben sem vallanak szégyent. Minden nevet, minden egykori bajnokot ismernek, tisztában vannak a sportáguk múltjával, nagyságával. Akik mellé a „büszkeségfalra” most már ők is méltán felkerültek.

Stróbl Alajos:
Liszt Ferenc/Zeneakadémia

Bronzba zárt emlékezet

Papi ruhát öltött fáraó, karszékből ücsörgő jószágos nagypapa, Góg és Magóg gigászi fia, félőrült komponista – ez a Liszt Ferencről Jókain és Adyn át újra Lisztig ívelő szoborkör tökéletesen szemlélteti, mit gondolt arról a városvezetés, milyennek kellett lennie egy köztéri műemléknek az 1900-as évek elején és milyennek a végén. Maczó Balázs várostörténész a Kulturális Örökség Napjai égisze alatt vezetett sétát Terézváros régi és újabb szobrai között, anekdotákkal, valamint ideológiákkal fűszerezve nemzeti hősök és címerpajzsos tálalt vaddisznófejek történetét.

Csejtei Orsolya

„A szobrokról azt szokták mondani – meséli Maczó Balázs a Liszt Ferenc téri, 1986-os, kissé egzaltált Liszt-szobor köré gyűjtve a hallgatóságot –, hogy talán a legjobban fejezik ki egy adott korszak hangulatát, a nép lelkét, gondolkodását és politikai-ideológiai beállítottságát is.” Amikor 1858-ban elkészült az első műemlék jellegű szobor Budapesten, amit az akkori Nemzeti Színház elé állítottak fel az Astorián, még elképzelhetetlen volt, hogy bárki felülről irányítva megmondja, kiről készüljön alkotás és milyen formában.

A színész mint nemzetmentő próféta

Ha valakiről szobrot szerettek volna az emberek, azt az 1930-as évekig kizárólag valamilyen alulról szerveződött civil kezdeményezés hajtotta ki, többnyire köz- vagy magánadakozásból, legtöbbször hosszú évek alatt – hitelesítve persze a nép igényét valamelyik kormánytag, kultúrpolitikus bevonásával.

A már említett első budapesti köztéri műemlék Katona Józsefet ábrázolta. Egy olyan korban, az 1850-es években, amikor a teljes bekebelezésre irányuló Habsburg-uralomban a magyar nyelv pusztája léte is megkérdőjeleződött, egyedül a kultúra, az irodalom és a színház adott némi reményt, ahol a nyelv még biztonságban lehetett. A színész, a költő, a drámaíró nemzetmentő prófétaként lépett elő, Katona szobra azonban mégsem ért célta – állítólag olyan rosszul sikerült, annyira felismerhetetlen lett, hogy Jókai azt mondta róla, időnként cserélni lehetne alatta a névtáblákat. Két évvel a felállítása után az alakot Kecskemétre szállították, a helyére pedig Lendvay Márton, a kor ünnepelt színésze került, aki Laborfalvi Róza gyermekének apjaként meg is adja az átkötést Jókaihoz és Terézvároshoz.

Stróbl ellenáll

Jókai halálát követően azonnal felmerült az igény, hogy állítsanak emlékművet a tiszteletére – bizottság alakult a szükséges pénz összegyűjtésére, még a szegről-végről rokon Feszty család is adományozott egy jelentős összeget az ügy érdekében. Először, ahogy azt a tiszteesség

megkívánta, pályázatot írtak ki, csak épp zártat, ami-re négy művészt hívtak meg. Mivel azonban egyrészt már a meghívott művészek személye is vitát generált, másrészt sokan nyílt pályázatot követeltek (1904-ben járunk), a bizottság egy huszárvágással felajánlotta a megbízást Stróbl Alajosnak. Csak épp Stróbl nem volt elragadtatva a felkéréstől: sem Jókait, sem a regényeit nem szívelte túlzottan, ráadásul nem volt inyére az önkéntes kijelölés sem. Olyannyira nem, hogy tudomásul sem akarta venni. Az Újság 1911. január 15-i számában konkrétan így nyilatkozott: „A lapok közölték, hogy a Jókai-bizottság engem bízott meg a Jókai-szobor mintázásával. Írja meg, hogy ebből egy szó sem igaz. Sőt, ha a munkával megkínálnának, akkor sem fogadnám el. Én híve vagyok a pályázatoknak, és igenis, őszintén fogok örülni, ha a Jókai-szobor gyönyörű munkáját fiatal tehetség nyerheti el. Megtisztelve érzem magam, ha a zsűribe beválasztanak majd és nekem onnan lesz módomban ennek a művészi tervnek döntését irányítani.”

Jóságos nagypapa, csizmában

Aztán persze mégiscsak elvállalta, megtervezte, helyül pedig a mai Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár előtti teret jelölte meg – a szobor modelljét 1915-ben fel is állították ott, de aztán a hely szűkösnek, a forgalom pedig túl nagyknak bizonyult, így újabb hat év üresjáratot következett, amelyben tovább keresték a tökéletes helyet, no meg a megvalósításhoz szükséges pénzt. A korábban összegyűjtött összeget ugyanis a háború lenullázta. A projektet végül Déry Frigyes bécsi gyáros és műgyűjtő mentette meg egy jelentősebb adománnyal, így 1921. május 21-én egy nagyszabású, tízezer embert vonzó, már-már nemzeti ünneppé avanzsált eseményen végre leleplezhatték Jókai szobrát az akkori Gyár utca (azóta Jókai tér) szökőkútja helyén.

S bár a terézvárosi helyszín végül sokak tetszését elnyerte, hiszen errefelé zajlott az író életének utolsó felvonása – a Feszty-villa a Bajza utca és az Andrássy út sarkán volt, 20 éves színésznő felesége, Grósz Bella pedig a Szondi utca 27.-ben lakott –, a Feszty család még méltatlankodott egy keveset a téren lévő nyilván-

A Jókai-szobor leleplezése Budapesten, 1921. május 21-én. Fényképfelvétel az Uj Idők 1921. június 1-jei számából

nos véce közelsége miatt. Maga a szobor is többnyire közszerzetetnek örvendett, kedvelték jóságos, anekdotázó nagypapa küllemét, ugyanakkor akadtak hangok, amelyek nem hagyhatták szúrós kritika nélkül az alkotást. „Amit Stróbl mester Jókaiból elének tár: az egy nyugalmazott öreg vidéki tisztartó, aki öregeesen megül, amint a Méhner-féle nagy családi naptár borítékján látjuk, öblös csizmákban. Egy szobrászati alkotásnál tulajdonképpen mindegy, miként ábrázolja a művész egy-egy alakját a külsőségekben. A legfontosabb: az összhatás, az egység, a jellemző erő, a monumentális beállítás. Ami ennél a szobornál monumentális: az a csizma” – írja a Pesti Napló.

Szélel szemben

„Egy korabeli szoborral szemben még elvárás volt, hogy arcvonásaiban egyértelműen visszatükrözze szereplőjét – meséli Maczó Balázs. – Minden egyéb a szobrász kreativitására volt bízva, azzal a kikötéssel, hogy valamiként (mellékszobrokban, tekintetben, gesztusban) igyekezzen összefoglalni az ábrázolni kívánt delikvens egész életét, küldetését.” Ezért ábrázolja Stróbl a Zeneakadémia bejárata fölött tekintélyesen trónoló Liszt Ferencet úgy, mintha egyiptomi fáraó, de legalábbis a zene papi ruhába öltözött császára lenne.

De Csorba Géza is ezt a századelőn érvényes elvet követte, amikor felkérték, hogy a Jókaiával szembeni szökökút helyére készítse el Ady Endre szobrát. Mivel személyesen, barátként ismerte a költőt, nem volt ne-

Stróbl Alajos: Jókai

A Stróbl-féle Jókai-szobor tervein szerepelt egy oldalkompozíció is, amin két fiatal nő ül, egyikük az ölében lévő könyvből olvas, másikuk felfelé néz, Jókait figyel. A kompozíció soha nem került a helyére, Olvasó lányok címmel a Városligetben élők önálló életüket. A Jókai tér felújítása kapcsán több ízben felmerült, hogy esetleg visszahelyezik, de jelen állás szerint a lányok maradnak a Ligetben.

A ledöntött szobrok zöme a XVI. kerületi Pálya utcában, az ún. Főri-telepen ma is megtekinthető – amelyik a viszontagságok során a karját veszítette, a feje pedig becsúszott a két válla közé, amitől úgy néz ki, mintha nem lenne nyaka, az Ferenc József.

A séta résztvevői Csorba Géza Ady-szobránál

FOTÓK: HARTYÁNYI NORBERT / KÉPSZERKESZTŐSÉG

A hely szelleme

héz dolga: az alak arcvonásaiban tökéletesen megidézi Adyt, ugyanakkor a test maga egy gígászi szimbólum. Ahogy a kritika mondta akkoriban: „Góg, Magóg harcos, csüggedt fia testet kapott.” „Nem lehet eldönteni, hogy a viharos erővel rábúrkoló kabáttal takargatni akar valamit – ezt már Maczó Balázs mondja –, vagy inkább azt jelképezi, hogy a költő szélel szemben is rendületlenül megy előre.” Az alkotás 1951-re készült el, csakhogy ekkor már tombolt a Rákosi-korszak és a Révai József kultuszminiszter által hozzánk is elérő szocreál. A szigorú ítések szűrőjén egyedül az alak hatalmas csizmája csúszott át – a szobrot összességében formalistának bélyegezték, ami nagyjából Sztálin haláláig egyet jelentett a hanyatló nyugat néplekkel mérgező ópiumával, így csak 1960-ban engedték talapzatra kerülni.

Ledöntve bár, de törve alig

A terézvárosi szobortúrán mintha egyfajta időhurokba kerültünk volna, amelyben teljesen természetesen egymás mellett létezik a Hunyadi csarnok homlokzatán címerpajzson ékeskedő vaddisznófej, a modern idők elszabadult szelleme által megformált egzaltált Liszt- vagy karikává stilizált Solti György-szobor a Liszt Ferenc téren és a körönd érinthetetlen óriásai.

Maczó Balázs a Kodály köröndre érve egy tévhit eloszlatásával kezd: igaz, hogy az itteni szobroknak van némi közük az 1897-ben Budapestre látogató Vilmos német császárhoz, ám ő egész biztosan nem mondott olyat sétakocsikázása során, hogy „szép-szép ez a Budapest, csak nincsenek szobrok”. Így az is a valóság ferdítése, hogy Ferenc József amiatt adományozott 10 szobrot Budapest városának, mert magára vette a császár megjegyzését. A hiteles történetírás tanúsága szerint annyit jegyzett meg a búcsúlakomán megtartott pohárköszöntőjében, hogy a magyar nemzet hőrszai akár arra is méltók lehetnek, hogy szobrot állítsanak nekik. Ebbe a mondatba kapaszkodott bele Bánffy Dezső magyar miniszterelnök – arra gondolt, jót tenne Ferenc József megítélésének egy jó kis szoboradományozás. Pillanatokon belül meg is alakult a szoborbi-zottság, és bár a leiratban a császár javaslataként szerepelt 10 magyar hős, akiknek szobor jár, Maczó Balázs szerint nem valószínű, hogy Ferenc József magától köztéri emlékművel szeretett volna megemlékezni például a Habsburgok ellen lázadó Bethlen Gáborról vagy Bocskairól, akiket a köröndre szántak Zrínyi Miklóssal és gróf Pálffy János nádorral egyetemben.

S hogy négyük közül ma miért csak Zrínyi áll a téren? Maczó Balázs erre két szóval adja meg a választ: ideológia és szobordöntögetés. 1945 után végképp nem maradhattak Habsburg uralkodók a Hősök terén – miután Ferenc Józseffel az élen ledöntötték őket, őt üres hely éktelenkedett a millenniumi emlékművön. Ezt az ürt kitölteni helyezték át Bethlent és Bocskait a Hősök terére a köröndről – Pálffy Jánost meg egyszerűen csak elszállították, méltatlannak ítélve alakját a szobordicsőségre. Helyére Balassi Bálintot állították, a megüresedett másik két talapzatot pedig Vak Bottyán és Szondy György foglalta el – máig szó szerint fennen hirdetve: előbb-utóbb szobor jár annak, aki harcol az elnyomás ellen.

A mosoly a legfontosabb

Két érdeklődő kutya nyomul ki elének az ajtóhoz, amikor belépünk a Hunyadi téri Cube Coffee Barba. A szó szoros értelmében házőrzőknek nem mondanánk őket, de mindenképpen rendkívül otthonosan mozognak. „Ők itt a főnökök” – mondja széles mosollyal a hely alapító-tulajdonosa, Fenyvesi Anikó.

FOTÓK: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

A mosoly itt amúgy is szériatartozék, Anikó vallja is, az örömteli kiszolgálás sokkal fontosabb, mint hogy mennyire kidolgozott a művészi minta a kávé tetején. A kiváló kávé persze így is adott, hiszen a Cube egy – divatos szóval élve – specialty café, ahol különös odafigyeléssel készül el minden csésze fekete. „Ha nem is minden nap, de sokszor akár fél órát is megkövetel tőlünk a kávé gép reggeli beállítása, mert mindennek tökéletesnek kell lennie” – magyarázza Anikó.

Beleszeretett

A Cube-ban grammra pontosan mérik ki a frissen őrölt kávé, ehhez pedig olyan kézműves beszállító áruját használják fel, amely közvetlen kapcsolatban áll a termelőkkel. A Casino Mokka kávékereskedő ugyanis mindig azt a kávé szerzi be, amely az éppen uralkodó szezonálisnak, időjárásnak, éghajlati viszonyoknak, földrajzi területnek a legkedvezőbb volt, Afrikától Ázsián át Dél-Amerikáig és vissza. Ennek szellemében ottjártunkkor épp egy guatemalai őrleményt használtak a kávékhoz.

„Nem voltam nagy kávé, a sötét pörkölésű, hagyományos olasz kávék nekem nem váltak be, de aztán megkóstoltam a világos pörkölésű, sokkal enyhébb, gyümölcsösebb kávékat, és abban a pillanatban beleszerettem ebbe a műfajba” – emlékszik vissza a kezdetekre Fenyvesi Anikó, aki Kanadában

született és ott is élt élete első évtizedeiben. Filmes lett belőle, a filmiparban dolgozott, míg egy 2003-as hazai rokonlátogatáskor itt ragadt, és fokozatosan szakterületet is váltott.

„A gasztronómia mindig is érdekelt, öt éves korom óta sütök, rengeteg receptet dolgoztam ki, és minden utazásomat úgy tervezem meg, hogy abba a legtöbbféle kulináris élmény, kísérletezés beleférjen” – mutat rá Anikó, hogy azért nem teljesen véletlenül sodródott bele egy különleges terézvárosi kávézó megnyitásába. Korábban lakáséletteremben is szerepet vállalt, cateringszolgáltatásban is főzött sok-sok emberre, szóval nem volt idegen a terep, amikor négy-öt évvel ezelőtt megnyitotta a Cube Coffee Bart.

Beolvadni a térbe

A filmes karrier persze most parkoló pályán van, de a művészi vénáját itt sem tagadta meg Anikó. A berendezés, a szín- és formavilág az ő elképzeléseit dicséri, sőt, ő készítette a csempéket és a csillárok egy részét is. „Fontos volt, hogy nagyon világos, nagyon letisztult legyen a belső tér” – magyarázza Anikó, és való igaz, éteri nyugalom, meghittség árad a gyűszűnyi kis helyből, ahol valóban mosollyal az arcukon készítik a kávékat a fiatalok a pult mögött. És persze ugyanilyen nyájasan kínálják a Fenyvesi Anikó receptjei szerint készülő, amerikai jellegű süteményeket: a banánkenyeret, a répatortát, a gyümölcsöktől kibuggyanó pitéket.

Amíg szép az idő, az utca túloldalán, a Hunyadi téri játszótér melletti asztaloknál is helyet lehet foglalni, Anikó ugyanis követendőnek tartja azt az európai szokást, hogy az egyes helyek ne közvetlenül az utcafrontot foglalják el teraszaikkal, hanem a környék szövetébe illeszkedve töltsék meg élettel a környező területeket is. Kiszolgálás a pultnál, utána viszont a vendégek a maguk urai, bárhol elfoglalhatják helyeiket, ahol éppen a legjobban érzik magukat. Sőt, a kávé sem feltétlenül kötelező: ha figyeljük a terézvárosi kis hely híreit, nemegyszer borkóstolóra is bukkanhatunk.

FILM

Bűntársak egy családból

A szívünk középebe céloz Kis Hajni első nagyjátékfilmje, amelyben egy börtönviselt, az élet által megkeményített apa és vadóc, határokat feszegető tinédzser lánya talál egymásra. Főszereplői, Dietz Gusztáv, a Cápa néven ismert egykori ketrecharcos és Horváth Zorka különös erővel és természetességgel alakítják apát és lányát, akiket egy családi tragédia, az édesanya halála választott el évekre egymástól. A nagyszüleivel élő Niki titokban, minden tiltás ellenére keresi meg nemrég szabadult, kidobóként dolgozó apját, aki a szeme láttára keveredik újabb rendőrségi ügybe. Amíg ez nem gördít ismételt akadályt kettesük közé, van idejük, hogy az önvédelmi falakat lebontva gyógyítani kezdjék egymás sebzett lelkét. Bár mindketten vonzzák a bajt, és állandóan rázós kalandokba keverednek, az apró gesztusok, valamint az együtt hallgatás fontosabbak a kapcsolatuk újraépítésében, mint a kimondott szavak. Csakhogy a szülői felelősség, ami eddig nem nyomta Tibor vállát, egyszerre valós teherre válik, ahogy létrejön a kötődés Niki iránt. Személyiségfejlődésének legmarkánsabb pontja, mikor rájön, nem csinálhat bűntársat – még ha ezek nagyrészt csak csínyek is – a lányából. Nyoszoli Ákos érzékeny, a hangulatteremtő részletekre odafigyelő filmezése képes apa és lánya viharos, mégis meghitt szerethetős viszonyát hitelesen bemutatni. Kis Hajni pedig érett tekintettel, magabiztosan meséli el nem hétköznapi, mégis átélethető történetét, amibe könnyű beleszeretni – a film nemrég a miskolci Cinefest közönségdíját is elnyerte.

(Külön falka, forgalmazza a Mozinét)

BO

SOROZAT

Szemléletváltó sorsdráma

Igaz történetek sora ihlette a CBS amerikai drámasorozatát, amelyben Noah Wyle, a Vészhelyzet egykori Carter dokija chicagói középiskolai tanárt alakít, akinek orvos párját egy bolti rablás során lelövi a kiérkező rendőr, csak azért mert fekete és kapucnis pulcsit visel. Danielnek ezután egyedül kell nevelnie közös, örökbefogadott lányukat, Jirát, aki meg akarja találni életet adó anyját, mert szerinte gyászat és félelmeit csak egy színes bőrű szülő értheti igazán. Családi drámájuk összefonódik a felelősség alól felmentett, mégis büntudattól gyötrődő rendőr és egy feketék jogaiért küzdő politikai aktivista, Jira édesanyja sorsával. A sorozat, amelynek már második évada készül, bizonyítja, hogy egy fiktív dráma is lehet szemléletformáló hatású, ha a bonyolult emberi és társadalmi konfliktusokat empátiával, elfogulatlanul mutatja be. Sikerét annak is köszönheti, hogy a Black Lives Matter mozgalom térnyerésével rezonál, egy olyan nagyvárosról mesélve, amelyik sokáig volt a rasszizmus melegágya, de lakói adták az Egyesült Államok első fekete elnökét, és ma egy színes bőrű nő a polgármestere. A Red Line, a várost északról délre átszelő magasvasút köti össze a sorozatban érintett közösségeket, és mindegyiknek van mit tanulni a múltból, hogy ne csak a tragédiák kovácsolják őket össze. Egy bírósági győzelem elégtétel lehet az igazságtalanságot elszenvetők számára, de önmagában nem képes a változás elindítására, ahogy egyetlen ember (a sorozatbeli rendőr) kanosszája sem váltja meg a fehér többségi társadalom rendszerszintű rasszizmussal elkövetett bűneit.

(Red Line, RTL Klub)

BO

SOROZAT

Régies, de nem ómódi Toldi-rajzfilm

A Duna Tv vasárnaponként vetíti Jankovics Marcell rendezésében a kecskeméti rajzfilmstúdió kézzel rajzolt Toldi animációs sorozatát, amit nem csak a felvételire készülő diákoknak érdemes megnézni. A Magyar népmesék sorozaton felnőtt generáció biztosan értékelni fogja a népmesei és mágikus elemekkel bemutatott irodalmi művet, amelyben láthatatlan, vagyis csak sziluettjében (Petőfi skicce alapján) megrajzolt elbeszélőként feltűnik maga Arany is. Élettel tölti meg az elbeszélő költemény régies nyelvezetét a narrátor Széles Tamás, a Selmeczi György Kossuth- és Erkel-díjas zeneszerző által komponált zene pedig épp olyan gazdagon rétegzett, tele virtuóz elemekkel, mint a képi világ. Az anime- vagy a Disney-sorozatokon felnőtt gyerekek számára határeset, hogy leköti-e őket ez a Toldi, de biztosan könnyebben kapcsolódnak a rajzfilmes változatához, mint a hosszú írott szöveghez.

(Toldi, Duna TV)

Bálint Orsolya

AZ ORVOS VÁLASZOL

Mit tehetünk az iskolai erőszak ellen?

Alig kezdődött el a tanév, máris egy sokkoló tragédiáról, egy fiú öngyilkosságáról szóltak a hírek, aminek a háttérben az iskolai zaklatás húzódott. Hogyan ismerhető fel, ha valaki bajban van? Miért olyan gyakori az áldozathibáztatás? Minderről dr. Szabó Melindát, a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat szakrendelés-vezető pszichiáter főorvosát kérdeztük.

– Kik lehetnek elszenvedői a bántásoknak? Vannak olyanok, akik kifejezetten veszélyeztetettek?

– Bárki lehet elszenvedője a bántalmazásnak, nyilván nagyobb eséllyel azok, akik valamilyen módon eltérnek az átlagtól. Miközben persze azt sem tudjuk, ki és mi jelenti az átlagot. Bánthatnak valakit azért, mert gazdag, azért mert szegény, azért mert szőke, azért mert barna, és pláne, ha különleges a hajszíne. Bánthatnak valakit azért, mert van tetkója és azért is, ha nincs. Attól függően, hogy abban a csoportban mi a norma – vagyis mi az elfogadott, az elvárt vagy megszokott. Csakhogy ezek a normák nincsenek írásba foglalva, nem mindig könnyen felismerhetők, és sokszor egyik napról a másikra megváltozhatnak. A bántalmazás sokkal általánosabb lehet, mint ahogy azt gondolnánk, és bár egyre több szó esik róla, még mindig csak a jéghegy csúcsát látjuk. Sajnos néha olyan egészen extrém, drámai módon jelenik meg, mint a 16 éves vajai fiú halála.

– Milyen formái lehetnek az iskolai erőszaknak?

– A bántalmazás lehet érzelmi, verbális, fizikai, szexuális. És bár most az iskolai abúzus került az érdeklődés középpontjába, a bántalmazás az élet minden színterén előfordul: otthon, a családban, a szűkebb-tágabb környezetben, a játszótéren, az online felületen, bárhol. Sokszor a környezet – bár észleli, de – hallgat. Ebben szerepe lehet a szégyennek, hogy kiderül, mi történt a családban, vagy az attól való félelemnek, hogy nem hisznek a bántalmazottnak, sőt még őt hibáztatják. A környezet első reakciója szinte mindig az áldozathibáztatás: „biztosan okot adott rá”, „ő kereste magának a bajt” – ismerős félmondatok, ugye?

– Mi váltja ki azt a bántalmazó gyerekeknél, hogy másokat sanyargassanak?

– Kortárs csoportban gyakran „jófejségnek” tűnhet beszállni a cukkolók közé, de a cinkosság motivációja lehet a félelem is. A félelem attól, hogy én lehetek a következő kiszemeltje, áldozata a bántásnak.

– Mire figyeljen, mit tehet a szülő, illetve a pedagógus?

– Figyelemfelkeltő lehet a megváltozott viselkedés, a magatartás (elhúzódság, étvágytalanság), az öltözködés megváltozása, „véletlen balesetek, elesések” során szerzett sérülések, kék foltok. Sokszor segítséget is kérnek a bántalmazottak, de nem biztos, hogy meghallják őket, vagy halogatják a beavatkozást. Az áldozathibáztatáshoz hasonlóan gyakori rossz megoldás, ha a bántalmazottat emelik ki a helyzetből, nem pedig a bántalmazót. Gondoljuk végig: azt a gyereket viszik át másik osztályba, másik iskolába, akit bántottak, miközben az új helyen ő lesz az, akivel valami nem stimmel, ő lesz furcsa – nem az, aki bántotta, bántalmazta. Utóbbi marad a saját közegében, ahol esetleg újabb áldozattal folytatja mások sanyargatását.

– Egy tragikus eset ráirányítja a figyelmet a jelenségre, és úgy tűnhet, a helyzet romlik. Mennyire jellemző az iskolai bántalmazás? Több eset fordul elő, mint korábban?

– Pedagógus ismerősimtől hallottam, hogy június és szeptember között – az okát nem tudja, de – valami megváltozott a gyerekek viselkedésében. Sokkal ingerültebbek, nehezen kontrollálják az indulataikat, hamar felcsattannak, beszélnek egymásnak, a szóhasználatuk is durvább lett. Az is feltűnt neki, hogy ebben nincs különbség jó és rossz tanuló között. Azt gondolom, ha ez általános, abban hatalmas szerepe van annak, hogy sok család szenvedett el veszteségeket az elmúlt időszakban, egyre nehezebben élnek, kevesebb figyelem jut a gyerekekre. A közbeszéd is egyre durvul, a gyerekek, ha nem is érdeklődnek a politika iránt, de ki vannak téve ennek; már a tévéből kiszűrődő hírek hangszíne, a hanghordozás is annyi indulatot ad át, hogy az szörnyű. És mivel a tömegkommunikációban ez a tónus állandósult, átszivárog a mindennapi beszédbe.

– A járványhelyzet és az online oktatás lehet oka a felborult rendnek?

– Átvitt értelemben igen. Lehet egy ok például az, hogy amíg keveset találkoztak, nem tanultak meg a gyerekek egymással bánni, pláne jól bánni. Az iskola ennek klasszikus terepe lehetne, de mint tudjuk, közel két éve nem az. A virtuális világban a gyerekek hozzászórtak ahhoz, hogy egyedül vannak, nem kell tekintettel lenniük senkire és semmire, nincs kontroll, fellazultak a szabályok, például az online oktatás során nem kellett 45 percig a teremben ülni és figyelni, együttműködni – most nehéz ebbe visszaszokni.

Gajdács Emese

„KATASZTRÓFAVÉDELMI RENDSZEREK FEJLESZTÉSE FELHÍVÁS KERETÉBEN MEGVALÓSÍTANDÓ A MAGYAR HONVÉDSÉG EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT KATASZTRÓFA-EGÉSZSÉGÜGYI KÉPESSÉGÉNEK FEJLESZTÉSE” című projekt keretében fejlesztette katasztrófa-egészségügyi képességét a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ. KEHOP-1.6.0-15-2016-00006

A Magyar Honvédség jogszabályok által kötelezett arra, hogy közreműködjön a katasztrófavédelmi feladatokban. A Magyar Honvédség elsősorban a beavatkozó szervek együttműködését igénylő szintű katasztrófák elleni védekezésben való közreműködés érdekében saját, feladatorientált, ideiglenesen működtetett, meglévő erőin és eszközein alapuló Honvédelmi Katasztrófavédelmi Rendszert (a továbbiakban: HKR) tart fenn. A Magyar Honvédség egy komplex feladatok ellátására önállóan alkalmas katasztrófavédelmi szervezettel rendelkezik, mely szinte bármilyen körülmények között képes feladatai végrehajtására külső logisztikai és technikai támogatás nélkül.

A KEHOP-1.6.0-15-2016-00006 azonosító számú projekt keretében a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ számos közbeszerzési eljárást bonyolított le annak érdekében, hogy a Magyar Honvédség fenntartsa jelenlegi, katasztrófavédelmi közreműködések során használt egészségügyi képességeit, bővítse kapacitását, illetve új képességekkel gazdagodjon. Összességében elmondható, hogy a KEHOP-1.6.0 felhívás alapjául szolgáló prioritás célkitűzéseinek szem előtt tartásával megvalósított projekt hozzájárult az országos katasztrófavédelmi rendszer képességeinek fejlesztéséhez.

Az „Adásvételi szerződés egészségügyi szakanyagok beszerzés KEHOP-1.6.0-15-2016-00006” tárgyú, illetve az „Adásvételi szerződés egészségügyi-mentesítő sátorrendszer beszerzése KEHOP-1.6.0-15-2016-00006” tárgyú közbeszerzési eljárások eredményeként sikerült egy gyorsan telepíthető, moduláris felépítésű és sokoldalúan használható – kiegészítő elemekkel felszerelt – sátorrendszert beszerezni, mely illeszkedik az Állami Egészségügyi Tartalék egységes tábori egészségügyi rendszeréhez és a NATO együttműködési feltételekhez mind béke-, mind minősített időszakban, különböző terep és időjárási viszonyok között.

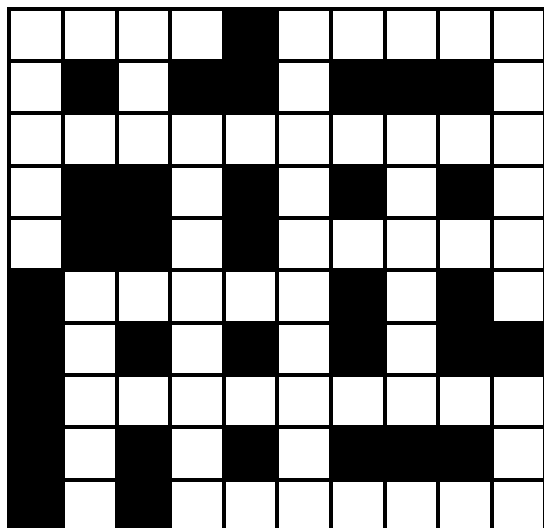
Az „Adásvételi és vállalkozási szerződés Katasztrófa-egészségügyi konténer beszerzése és egyéb berendezések fejlesztése KEHOP-1.6.0-15-2016-00006” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményeként a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ már rendelkezik több – katasztrófavédelmi feladatok bevonására alkalmas – egészségügyi konténerrel.

A jelenlegi – világméretű – járványnál is bizonyítottak az oltóbuszok. Szükségességük megkérdőjelezhetetlen, hatékonyságuk és mobilitásuk elengedhetetlen. Segítségükkel az ilyen jellegű orvosi tevékenységre alkalmatlan körülmények között is – akár tömegesen – végrehajthatók az oltások. A Magyar Honvédség Egészségügyi Központ „A személy- és vagyonbiztonság növelése céljából a katasztrófavédelmi beavatkozások hatékonyságának fokozása” keretében lebonyolított „Adásvételi szerződés katasztrófa egészségügyi oltóbusz beszerzése KEHOP-1.6.0-15-2016-00006” tárgyú közbeszerzési eljárás eredményeként az oltócsoport szállítására is alkalmas oltóbusz került beszerzésre. Ezáltal – a szükséges felszereléssel ellátott – egészségügyi szakszemélyzet gyorsan, az oltóanyagok hűtésének biztosítása mellett szállíthatók a beavatkozás helyszínére.

A projekt megvalósításához az Európai Unió és Magyarország Kormánya 768,24 millió Ft vissza nem térítendő támogatást biztosított.

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK: 5 betűs szavak: 6 betűs szavak: Pantomím
 3 betűs szavak: Bácsi Amikor 9 betűs szavak:
 Góg Betud Latyak Címszerep
 Púp Erika 7 betűs szavak: 10 betűs szavak:
 4 betűs szavak: Födél Másképp Fölfedezés
 Líga Lemér 8 betűs szavak: Megpillant

SUDOKU

		5			7			E	F			0	C	
9							2							
				3		F	0		A	C				
	0	C	6		1	2		7				3		
	C	E		1	7	B	9		6		5			
	2	F			C	3		8						
		0	9		2		6		4	1				
	8				E	0			C		4			B
		A	3		B			F				E		
	5						C	D	4	2	E			8
		1				D	8				7	0	5	
	F	4	8				1		B			6		
	7	9	1	6	0					3		5	4	
5	D		B	E				C			8	1		
3			C			A		D				7	0	
F				4								9	6	

SKANDI

*		Kötőszó Egyenlő		Jómagam Autómárka		... Vicious, zenész Azonfelül		Fabula Méter		Ilyen fűró is van Ibolyántúli sugárzás		Juttat Állandó		Véna
Jennie Melamed Idézet 1. rész														Ö
*	Idézet 2. rész		Szépkorú Pont része!					Duplavé			Üzem- anyagot kocsiba tölt		Kálium	
Tengeri ragadozó					A sivatag hajója Piros angolul					Tuskó				
Szlovénia autójele Szem. névmás				Helyez		Newton	Kelvin	Struccszerű állat	Nem lát Törzsi várászló			Hosszú magán- hangzó Érték		
		Energia	A... kapitánya Kérdő névmás							Rop széle!		Fogorvosnál mondjuk		Kérges
A te részre Azonnal						*	Egyik evangélista Szerencse- játék					Egyiptomi napisten Fővárosa Vientján		
					... és Jerry, am. rajzfilm	Tivornyázik							Egyik biztosító	
Tűzel puskából Maga			Z.T. Borít			... Roth, színész		Ág széle!		... Rover, autó Eszteendő				
		Ételízesítő		Azon a helyen Holnap előtti nap				Asszony- névképző		Egy angolul Has vége!				
*	I							Kiló	Ilyen megye is van				Superman	
*	Dicsőítő költemény				Tréfa					Mondat alkotóeleme				*

REJTVÉNYNYERTESEK A szeptember 15-én megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: Szigeti Katalin. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. október 6-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

VÍZSZERELÉS, csapok, szífonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06-30-447-36-03

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06-20-264-7752

Fiatál értelmiségi házaspár életjáradékot fizetne. Keressen bizalommal: 06-70/252-48-97

PEDIKÚR hölgyeknek, uraknak. Jól ápolt lábbal jól jár! Hegedű utca 5. +36-70/326-2614, www.cilipedikur.hu

Közös képviselő, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

FŐZNI tanulnék egyszerű, gyors zöldségételeket. Rugalmasan, Városliget környékén. ligetfeny@gmail.com

Leinformálható, bejegyzett könyvvizsgáló életjáradéki szerződést kötne, ott lakás nélkül, biztos anyagi háttérrel. 0630/990-0053

Nyugdíjasoknak számítógépük vagy okostelefonjuk használatában INGYENESSEN segít a Délután Alapítvány! A VI. és IX. kerületben személyes oktatást tart, melyre jelentkezés: munkanapokon 14–18 között: 06-30-377-9030. Internetes tanácsadásunkat otthonából hívhatja, ezzel segítünk megoldani az okeszközök használata során felmerült problémákat. Jelentkezni a delutan.hu/hu/informatikai-tanacsadas internetes címen levő űrlap kitöltésével lehet.

Nyugdíjasokat keresünk könnyű telefonos értékesítési munkára Teréz körúti irodánkba. Jelentkezés: terezkrtrcc@gmail.com. Amennyiben nem nyugdíjas is jelentkezhet! Oktogon Call Center

Nyarlót vagy telket vennék! Vízparthoz közeli nyarlót vagy telket vásárolnék. 0630/452-5074

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.

Programok az Eötvös10-ben

Szeptember 28.–október 12.

Rendszeres gyerek-programok a Kuckóban

Jegyárak: 800 Ft/fő, a 2. kisérőtől és terézvárosiaknak 400 Ft/fő „Zenegyereknek” Juhász Lászlóval 3–6 éves korosztálynak. Szerdánként 9.30–10.10

Mesekuckó. 2–6 éves korig ajánlott. Szerdánként 16.30–17.15
Mesélő: Balatoni Dóra/Kontha Nelli
Babusgató dr. Solymosiné Hoós Gabriellával. Keddenként 9.30–10.10

Koncertek

Október 2., 18.00

Nosztaidallamok – Az idősek világnapja alkalmából

Fellépők: Bakacsi Béla, Karda Bea, Gergely Róbert. Részvétel: terézvárosi nyugdíjasoknak regisztrációval. Az esemény vélettségi igazolványhoz kötött.

Október 8., 20.00

Quiet Kid & The Speakers koncert

Jegyár: 1000 Ft, diák és terézvárosi: 500 Ft. Az esemény vélettségi igazolványhoz kötött. A koncert megvalósulását az NKA Hangfogláló Könnyűzene Támogató Program Kollégiuma támogatja.

Színházi előadások

Szeptember 30., 19.00

Art-Szintér Társulat: Ketten egyedül

16 év felülieknek ajánlott! Jegyár: 3500 Ft, terézvárosiaknak: 1750 Ft

Október 3., 19.00

Art-Szintér Társulat: Mesterhármás (vigjáték). Jegyár: 3500 Ft, terézvárosiaknak: 1750 Ft

Október 4. és 5., 19.00

Maladype Színház: Metropolisz

Jegyár: 3300 Ft

Gyerekeknek

Október 6., 14.00

Magyar Népmese Színház: Az aranytollú madár. Interaktív magyar népmese 4–9 éves gyerekek számára. Jegyár: 1200 Ft (csoportoknál 10 fő felett 1 kísérő részére ingyenes a belépés)

Október 9., 10.00

Mézescsók és alpaka

Szűcs Kinga gyerekversei és Kovácsovics Fruzsina gyerekkoncertje közös rajzolásal. Jegyár: 1200 Ft, terézvárosiaknak 600 Ft

Október 10., 10.00

BonBon Matiné: Rigócsőr király

4 éves kortól ajánlott. Jegyár: 1200 Ft, terézvárosiaknak 600 Ft

Kiállítás

Szeptember 22.–október 12., 18.00

Kozmikus üzenetek

Utcai Dávid festőművész kiállítása.

Szeptember 14.–október 3., 17.00

A Magyar Fotóművészek Szövetsége

Senior Alkotócsoportja: Absztrakció

A belépés előzetes egyeztetés után ingyenes. A kiállítótermekben zártkörű programokat is tartunk,

ezért a látogatás időpontja előtt kérjük, tájékozódjanak a +36-1-322-2886-os telefonszámon.

Klubprogramok

Szeptember 29., 18.30

KultKlub – vendég: Für Anikó

A Jászai Mari-díjas és érdemes művésszel a klub házigazdája, Kovács-Cohner Róbert beszélget. Belépő: 1500 Ft, terézvárosiaknak: 750 Ft

Október 11., 19.00

Dokumentumfilmklub: Mesék a zárkából. A VI. Ars Sacra Fesztivál fődíjas alkotása, magyar–angol–horvát dokumentumfilm. Jegyár: 1000 Ft, terézvárosiaknak 500 Ft

Október 12., 18.00

Hatker hatkor: Budapest Szabadegyetem – A reformkor. Maczó Balázs várostörténész, klubvezető vetített képes előadás-sorozata. Jegyár: 600 Ft/alkalom, terézvárosiaknak 300 Ft/alkalom 2020-as helytörténeti kártyával ingyenes.

Október 13., 18.30

Útibeszámolók

Egyiptom különleges látnivalói
Előadó: Kósa Ildikó idegenvezető
Jegyár: 1200 Ft, nyugdíjas-, diák-, pedagógusjegy: 900 Ft, terézvárosiaknak: 600 Ft. Minden második szerdán 18.00–22.00. *Játsszuk azt, hogy játszunk!* Szíriusz Kalandorai Társasjáték Klub. A részvétel ingyenes.

Díjtalan programok a zene világnapján az Eötvös10-ben a Tóth Aladár Zeneiskola szervezésében

Cím: Eötvös10 Művelődési Ház,
1067 Budapest, Eötvös utca 10.
Részletes információ: www.eotvos10.hu,
www.facebook.com/Eotvos10.
A programváltozás jogát fenntartjuk!

„Összehangoló...” – Terézvárosban október 1., péntek

Közreműködnek a Tóth Aladár Zeneiskola tanárai és növendékei. Részletek a zeneiskola és az Eötvös10 honlapján.

16.15–17.15 „A leg...”

A TAZI művésztanárainak hangversenye

19.00–20.30 Liszt szimfonikus költeményei négy kézre

Ránki Dezső és Klukon Edit hangversenye. A koncert után beszélgetés a művészekkel. A programok ingyenesen látogathatók a szabad helyek függvényében.

OLVADÓ JÉGSZOBROK JELZIK, HOGY KEVÉS A VÍZ. Londonban a Tower hídnál kiállított, lassan olvadó jégszobrokkal hívja fel a figyelmet a WaterAid nemzetközi civil szervezet az ivóvízkészleteink végetségére és a klímaváltozás első áldozataira. A szobrok a harmadik világban élő embereket jelképezik, akiknek most is korlátozott a hozzáférésük a tiszta ivóvízhez, és az egyre komolyabb aszályok már nemcsak az egzisztenciájukat, hanem az életben maradásukat is veszélyeztetik. A világon 785 millió ember nem ismeri a csapvizet, 450 milliónyian pedig az angolvícért sem. Negyven éve értük dolgozik a WaterAid, világszerte biztonságos ivóvíz- és csatornahálózatokat telepítve. A pandémia alatt különösen nagy problémát jelent, hogy millióknak nincs lehetősége napjában egyszer sem kezet mosni, így a civil szervezet az elmúlt másfél évben Indiától Afrikáig több ezer mobil kézmosó állomást is telepített.

Közelít az erdőtűz a világ legnagyobb fájához. Óvintézkedésként tűzálló alufóliával borították az amerikai tűzoltók a világ legnagyobb fájának törzsét, mert a kaliforniai erdőtűzek már a híres Sequoia Nemzeti Parkot is fenyegetik. Villámcsapás okozta az első tüzet még szeptember 9-én, majd két tűzfészek egyesülése után létrejött a KNP Complex nevű pusztító tűzvész, amely már csupán néhány kilométernyi távolságban van az Óriások erdejétől, ahol a világ tíz legidősebb fája közül öt is áll. Közük a legnagyobb a hús emelet magas, tízméteres átmérőjű, legalább 2500 éves óriás mamutfenyő, Sherman tábornok fája. Több ezer tűzoltó és önkéntes dolgozik a környéken, munkájukat nehezíti, hogy rengeteg öreg, kiszáradt fa is áll a nemzeti parkban, ahonnan a kirándulókat és a park dolgozóit már kimenekítették.

Minden idők legszebb Napfotója. Százezer felvételtől készítette el a Nap lenyűgöző részletes képét Andrew McCarthy asztrofotós, aki a saját kertjéből, különleges optikai szűrők segítségével fotózta le naprendszerünk központi csillagát. Percenként háromezer felvételt készített, így hamar összegyűlt a százezer kép, ám a munka java csak ezután következett. A képeket egyenként beszkennelete és eltávolította róluk a zavaró tényezőket, a repülőgépeket, a műholdakat, valamint a madarakat. Végül ötven, a végleg-

tekig letisztázott kép egymásra vetítéséből született meg a 230 megapixeles, ámulatba ejtő napfotó, amin még a kis napkitörések is látszanak.

**A franciáknak joguk van ki-
kapcsolni.** Jelentősen csökkent a munkahelyi stressz Franciaországban, amióta 2017-ben törvénybe foglalták, hogy nem lehet az alkalmazottakat hétvégén, sem a munkaidő lejárta után munkaügyben zaklatni. A helyi kormány is megelégedte, hogy a munkavállalókat SMS-ben, e-mailben és telefonon addig rángatták digitális pórázon a munkaadók, míg a testi vagy a lelki egészségük össze nem roppant. A szabadidőhöz való

jog lefektetése csak az első lépés volt a munka és a magánélet egészséges arányainak megteremtéséhez; a franciák már a 32 órás munkahét bevezetésére készülnek, amit a munkavállalók heti 4 munkanappal is ledolgozhatnak.

Szobatiszta bocikkal a klímaváltozás ellen. Sikeresen szobatisztaságra szoktattak egy tucat bocit a németországi Haszonállat-biológiai Intézet kutatói, akik jutalomfalakkal érték el, hogy az állatok a MooLoo névre keresztelt latrinába végezzék a dolgukat. Világszerte 270 millió szarvasmarhát tartanak a tejgazdaságokban, és a metángázt tartalmazó szellentésük, bőfőgésük a szén-dioxid után a második legkárosabb üvegházgáz. Szintén dobogós ebben a kétes „versenyben” a vizeletükben lévő ammónia, ami a talajjal keveredve dinitrogén-oxidá alakul. Ha legalább a vizelet egy részét sikerülne begyűjtve ártalmatlanítani, már az jelentősen csökkentené a szarvasmarhatartás által okozott üvegházhatást és lassítaná a klímaváltozást. Most kiderült: ez egyáltalán nem reménytelen, a bocik egy 2-4 éves gyerek szintjén szobatisztaságra nevelhetők.

Légi taxik földi tarifával. Világszerte 65 nagyvárosban épít a Hyundai és az Urban-Air Port repülő-taxi-drozsztokat, az elsőt 2022 elején át is adják az angliai Coventryben. Utána jöhet London, Los Angeles – úgy tervezik, hogy két éven belül behálózák a világot, Skandináviától egész Ausztráliáig. A terv olyannyira nem utópia, hogy a repülőtaxi-járatok közül több már csak a légügyi hatóságok engedélyére vár. A napokban a GOL brazil fapados légitársaság is bejelentette, hogy ötszáz, pilóta nélküli elektromos repülő járműből álló légitaxi-flottát indít 2024-ben Sao Paulóban, így segítene a közlekedőkön a világ legforgalmasabb városában. Hogy a légi taxizás ne csak a gazdagok luxusa legyen, azt ígéri, a fuvardíjakat lenyomják az Uber szintjére.